

KRISLAI

Jie patenkinti...
Didieji piknikai
Mrs. Romney
Apie viešias ir kitas draugas
Nauji raketai
Daug vyks į Lietuvą

A. Bimba

Iš Pietrytinės Azijos sugrįžo prezidento pasiūsta delegacija. Jai, matyt, vadovavo Kalifornijos gubernatorius Mr. Reagan, pasižymėjęs reakcinių ir liaudies priešin. Delegacija susidėjo iš trylikos žmonių. Atrodo, kad jie visi vienminčiai, visi prezidento politikos šalininkai.

Jie sako, kad jie ten surado viską puikiausioje tvarkoje. Ypač jiems patiko amerikiečių invazija į Kambodiją. Ji esanti didžiausias šiame kare Amerikos laimėjimas.

Tik to iš šios delegacijos ir tebuvo tikėtasi. Jos misija ir buvo pateisinti karo išplėtimą į Kambodiją.

Jau turime aiškių duomenų apie tris spaudos piknikus Naujoje Anglijoje. Visi jie laisviečiams labai svarbūs.

Ateinantį sekmadienį, birželio 21 dieną, apskritai ruošia pikniką Haverhill, Mass. Birželio 28 dieną visos Connecticut valstijos piknikas įvyks Waterburyje.

O liepos 12 dieną spaudos piknikas Worcesteryje.

Žinau, kad jų rengėjai nesi-galės pastangų svečius gražiai priimti. Jiems padėkime jų garbingose pastangose, piknikuose skaitlingai dalyvaudami. Neabejojau, kad vi-suose šiuose piknikuose "Laisvės" kolektyvas bus gerai atstovaujamas.

Buvęs Michigano valstijos gubernatorius ponas Romney eina svarbias pareigas prezidento Nixono kabinete. Aišku, kad jis galvą guldys už savo boso visą politiką, kurion įeina ir barbariškas jo vedamas karas Vietname. Neremtų—nebūtų kabinete.

Bet štai jo žmona Lenore Romney siekia būti republikonų kandidate į senatorius. Ji gi griežtai reikalauja Vietnamo karą nutraukti. Ji smerkia prezidento Nixono nusistatymą studentų judėjimo klausimu.

Politikoje tarp vyro ir žmonos neišmatuojama praraja!

O štai keletas pastabų apie mūsų drauges lietuves. Sužinojau giliai paslaptį, kad mūsų mieloji veikėja ir žurnalistė ("Laisvės" redakcijos narė) Stefanija Sasna, liepos 6 dieną minės savo 75-ąjį gimtadienį. Kokia graži garbina suakts!

Pradžioje liepos mėnesio Jungtinių Tautų bibliotekos direktorius Levas Vladimirovas ir jo žmona Irena jau mūsų apšė. Baigiasi Levo šešerių metų tarnyba toje aukštojoje vietoje ir juodu grįžta į Lietuvą.

Ta proga birželio 27 dienos jaučioje popietėje Laisvės salėje mes Ireną ir mūsų Stefaniją pagerbsime. Jei neklystu, Stefanija irgi ruošiasi vykti į Lietuvą.

(Tąsa 6-ame pusl.)

Ragina sulaikyti Tailando kareivių samdymą

Washingtonas. — Senato daugumos vadovas Mike Mansfield pareiškė senatiniams užsienio reikalų komitetui, kad Nixono administracija privalo nutraukti Tailando kareivių samdymą.

Tyrinėjime jau paaiškėjo, kad Amerika moka Tailandui nuo 1967 m. po 50 milijonų dolerių į metus ir priedu 200 milijonų sumokėjo į porą metų apginklavimui ir į Pietų Vietnamą atvežimui 11,000 Tailando kareivių.

Daugelis senatorių pritaria sen. Mansfieldo siūlymui tuoj sulaikyti Tailando kareivių samdymą.

Keturi didieji svarstė Berlyno padėtį

Berlynas. — Tarybų Sąjungos, Jungtinių Valstijų, Anglijos ir Prancūzijos ambasadoriai susirinko pasitarimui Berlyno klausimu. Susirinkimui pirmininkavo TSRS ambasadorius Abramisovas.

Po trejeto valandų pasitarimo Vakarų Berlyne, visi keturi persikėlė į Rytų Berlyną. Tai pirmas toks susirinkimas nuo 1954 metų, parodas keturių didžiųjų autoritetų Berlyno reikalų susirūpinimą.

200 dvasininkų reikalauja baigti karą Indokinijoje

Washingtonas. — Apie 200 Romos katalikų kunigų, klierikų ir vienuolių pasirašę peticiją pridavė Kongresui. Jie reikalauja baigti karą Indokinijoje ir atsteigti žmonių pasitikėjimą valdžia.

Pasirašiusieji nurodo, kad Amerika dabar randasi "gilioji krizės padėtyje," kurioje "tylėjimas nebegalimas toleruoti." Jie sako, kad jie įsijungia į kovą prieš karą ir darbuojasi tarp katalikiškos visuomenės.

Peticijoje telpa parašas laikraščio "Catholic World" redaktoriaus kunigo Sheeringo ir Paulistų Spaudos leidėjo kunigo Carr tarp kitų dvasininkų.

Studentai ragina bausti žudikus

Washingtonas. — Jackson State College studentų grupė iš Mississippi valstijos atvyko sostinėn ir Justicijos departamentui pridavė reikalavimą areštuoti ir nubausti studentų Phial Gibbs ir James E. Green užmušėjus policistus geg. 14 d.

Jie liūdėjo, kad policistai prie kolegijos paleido šūvių demonstruojančius studentus, reikalaujančius baigti rasinę diskriminaciją. Du studentai buvo ant vietos užmušti, keletas sužeista. Į policistus niekas nešaudė.

TSRS persergsti Ameriką

Maskva. — Tarybinis Vidurio Rytų specialistas Primakovas kaltina Ameriką už didinimą krizės Vidurio Rytuose.

Amerikiečių grąsinimai, kad jie suteiks Izraeliui daugiausiai milijonų lėktuvų, Tarybų Sąjungos nenugadins, rašo Primakovas, tik pakenks TSRS ir Amerikos pasitarimams.

Vienatinė išeitis — pildymas Jungtinių Tautų rezoliucijos, kuri reikalauja Izraelį pasitraukti iš okupuotų arabų žemių.

Kiniečiai su rumunais

Hong Kongas. — Kinijos radijas informuoja, kad Pekinas atvyko 7 Rumunijos parlamento atstovai ir iškilmingai buvo priimti.

Kinijos vadovai atžymi skirtumą tarp Rumunijos ir Tarybų Sąjungos. Tarybų Sąjungą jie šmeižia, o Rumuniją bando globoti, nors Rumunija yra daugiau linkusi prie reformizmo.

Gyvenamųjų statyba sumažinta 72 proc.

Albany, N. Y. — Valstijiniai apskaičiavimai rodo, kad šiais metais New Yorko valstijoje sumažinta gyvenamųjų statyba 42 proc., o New Yorko mieste—net 72 proc.

Tai padaryta "taupymo sumetimais," kaip prezidentas Nixonas skelbia, kad karui būtų daugiau finansinių fondų.

Streikas uždarė spaudą

Londonas. — Sustreikavę spaustuvių darbininkai sušaukė spausdinimą visų dienraščių, išskyrus komunistų "Morning Star."

Spaustuvių darbininkų unijos reikalauja pakelti algas 25 proc. Darbdaviai sutiko pakelti tik 5%. Spaus-tuvininkai nepaklausė premjero Wilsono prašymo tęsti darbą ir derybas.

Nixonas pralaimėjo Kambod. klausimu

Washingtonas. — Senato 52 balsais prieš 47 atmetė sen. Byrd pasiūlymą suteikti pilną galią prez. Nixonui siųsti karines jėgas į Kambodiją, kada tik jis matys reikala.

Šis Senato balsavimas uždarė didžiulį smūgį prez. Nixono agresijai Kambodijoje. Nixonas jau pirmiau pareiškė, kad iki liepos 1 d. ištrauks visas militarines jėgas iš Kambodijos. Bet jis

norėjo Senato sutikimą gauti, kad bile kada jis galėtų ir vėl siųsti Kambodijon militarines jėgas.

Prez. Nixonas visais galimais būdais rėmė sen. Byrd pasiūlymą. Dabar jis jaučia didelį pralaimėjimą savo karinės politikos. Karo priešai tuo pačiu kartu jaučia atsiekę didelį laimėjimą. Šis balsavimas taigai parodo daugumos žmonių nuotakas prieš karą Indokinijoje.

TSRS ginklais gązdina NATO

Venice, Italija. — Jungtinių Valstijų gynybos sekretorius Laird savo kalboje gązdina NATO susirinkimo dalyvius, kad Tarybų Sąjunga dar vis tebesiginkluoja raketomis ir kitais branduoliniais ginklais.

Jeigu nebus padaryta sutartis strateginių ginklų ribavimo klausimu į 12 ar 18 mėnesių, sako Laird, tai Nixono administracija gali padidinti branduolinių ginklų programą.

NATO valstybės jis patarė būti sąryboje, nemanžinti karines jėgas. Susirinkime dalyvavo aštuonių šalių gynybos ministrai. Jie nusitarė užvesti pasitarimus su Varšuvos Pakto vadovybe, kuri pirmiau pareiškė norą tartis.

Svetimšaliai laimėjo

Berne. — Šveicarijos balsuotojai atmetė referendumą, kuriame buvo nusakyta įsivaryti iš Šveicarijos daugiau kaip 300,000 svetimšalių į ketvertą metų ir apriboti svetimšalių įsileidimą.

Šėsių milijonų gyventojų šalis turi apie milijoną svetimšalių, kurių du trečdaliai sudaro italai, daugiausia dirbantieji prie statybos darbų.

Chicago. — Už drafto sąrašų deginimą 10 nuteistųjų kovotojų gavo nuo 5 iki 10 metų kalemimo. Tarp jų yra ir vienas Romos katalikų kunigas.

Amerika pergyvena krizę

Maskva. — Kompartijos dienraštis "Pravda" patalpino vedamąjį (editorialą), kuriame nurodo, kad Amerika pergyvena krizę ir praranda įtaką Lotynų Amerikoje, Vakarų Europoje ir kitur.

Jungtinės Valstijos dar vis sudaro "vyriausį pavojų taikos, laisvės ir saugumo reikalui," rašo "Pravda." Bet revoliucinis judėjimas laipsniškai laimi, užkariauja naujas pozicijas.

Bonna. — Vakarų Vokietijos ir Lenkijos atstovai tęsia pasitarimus dėl Oder-Neisse upių rubėžiaus, kuris buvo nustatytas karui pasibaigus.

Chicago. — Daugiau kaip 2,000 jaunuolių demonstratyviai reikalavo paleisti iš kalemimo Juodųjų Pantherių partijos nacionalinį pirmininką Bobby Seale.

Vientiane. — Laos Patriotinio fronto jėgos užėmė Saravane miestą, iš kurio tūkstantis valdžios jėgų pasitraukė.

Saigonas. — Protestuodamas prieš karą susidegino 72 metų amžiaus budistų kunigas Latas.

Gimdymo kontrolės pilių nelegalumas

Washingtonas. — Maisto ir Vaistų Administracijos galva dr. Edwards apskaičiuoja, kad daugiau kaip milijonas moterų nelegaliai gauna gimdymo kontrolės pilių, nors rizikuodamos savo sveikata.

Iš pusdevinto milijono moterų tarp 15 ir 50 proc. gauna pilies be daktaro palidijimo, nurodo kai kurie tuo reikalu susidomėję tyrinėtojai.

Rio de Janeiro. — Brazilijoje ištikusi sausra sunaikino milijonui žmonių kad ir menką pragyvenimą. 200 tūkstančių žmonių liko bedarbiais.

Maskva. — Premjeras Kosyginas praneša, kad 7 mėnesių pasitarimai Pekine nedarė jokio progreso, nes Kinijos pareigūnai visaiptrukdo pasitarimus.

Washingtonas. — Jordano armijos ir palestiniečių partizanų apšaudyme užmuštas Amerikos ambasados militarinis atašė.

Amerika turėtų trauktis iš Pietų Korėjos

Tokijas. — Šiaurės Korėjos paskelbė ilgą dokumentą dėl sujungimo abiejų Korėjų į vieną respubliką. Pareiškime nurodoma, kad tai bus galima atsiekti, kai "Jungtinių Valstijų imperialistinių agresorių armija" bus ištraukta iš Pietų Korėjos ir imperialistams tar-naujančio prezidento Parko valdžia bus pašalinta.

Pareiškimą gavo Taikingo Tėvynės Suvienijimo komitetas Šiaurės Korėjoje ir Jungtinis Korėjos Demokratijos Frontas New Yorko, kaip atsakymą į laišką Šiaurės Korėjos premjerui maršalui Kim II Sungui Korėjos vienybės klausimu.

Prez. Nixonas pritarimą praranda tarp jaunimo

Washingtonas. — Nixono administracija pasiuntė 8 iš Baltųjų Rūmų jaunuolius patirti "tyliosios jaunuolių daugumos" nuomones.

Jie lankėsi 30 kolegijų ir universitetų. Patyrė, kad ir "tylioji dauguma" pareiškia nepritimą Nixono administracijos politikai. Daugiausia jie nusivylė vice prezidento Agnew kalbomis.

Jie patyrė, kad tiek prieškariniai radikalai, tiek nepolitiniai studentai, daugiausia vidurinės klasės, nepatenkinti Nixono administracijos politika. Bet šiuo metų mažai beliko nepolitinių studentų.

Nauji potvarkiai prieš moterų diskriminavimą

Washingtonas. — 1967 m. išleistas įstatymas, draudžiantis diskriminuoti moteris federaliniuose darbuose, dabar prez. Nixono patvarkymu papildytas.

Darbo departamentas skelbia, kad spaudoje neleidžiama ieškant federalinių darbininkų skelbti vyriškos ar moteriškos lyties ieškojima, bet skelbti darbo kvalifikacijas; taipgi neleistina nesamdyti moterų, turinčių mažus vaikus.

Milijonas senelių neturi apdraudos

Washingtonas. — Amerikos Ligoninių Sąjunga skelbia, kad milijonas senų žmonių neturi iš ko pasimokėti valdišką apdraudą, kuri galėtų pamokėti daktarų bilas. Tokia apdrauda dabar kainuoja \$96 į metus, bet nuo liepos 1 d. reikės mokėti \$127.20.

Sąjunga ragina valdžią panaikinti neturtingiems seneliams apdraudos mokestį, kuris valdžiai pasidarytų ekstra metinių išlaidų 127 milijonus dolerių.

36 Izraelio lėktuvai bombardavę Egiptą

Kairas. — Egipto militarinė komanda skelbia, kad birželio 9 d. Izraelio lėktuvai bombardavo egiptiečių įsitvirtinimus prie Suez Kanalo. Bombardavimas tęsėsi daugiau kaip 3 valandas. Užmušė vieną kareivį ir kitą sužeidė.

Egipto sunkioji artilerija apšaudė Izraelio įsitvirtinimus Sinojaus sąsmaugoje. Po bombardavimo matėsi liepsnos ir dūmai kylant į padangę.

EKSTRA

Maskva. — Tarybiniai kosmonautai Nikolajevs ir Sevastianovas erdvėlaiviu "Sojuz 9" skrisdami apie Žemę, padarė daugiau kaip 5 milijonus mylių ir išbuvo erdvėje ilgiau, negu 1965 m. amerikiečiai astronautai Borman ir Lovell. Kaip žinia, amerikiečiai su erdvėlaiviu "Gemini 7" išbuvo erdvėje 13 dienų, 8 valandų ir 35 minutes. Šiuos žodžius rašant dar nežinia, kada jie planuoja nusileisti.

Numetę 5,000 bombų

Tel Avivas. — Izraelio militarinė komanda skelbia, kad per 120 valandų lėktuvai numetė ant Egipto įsitvirtinimų 5,000 bombų.

Tai daug daugiau bombų numesta per tą laikotarpį, negu kada nors nuo 1967 m. karo pradžios. Intensyvūs bombardavimai pradėti gegužės 30 d.

Milicija puola indėnus

Redding, Calif. — Lassen National Parke amerikiečiai indėnai susirinkę reikalavo, kad tas parkas būtų pavestas indėnams, kuriems 1854 metų sutartis garantuoja. Milicija užpuo-

Richmond. — Virginijos valstijoje municipaliniuose rinkimuose negrai laimėjo daug vietų miestų ir miestelių tarybose.

Saigonas. — Susitarta su Tailandu perkelti iš Pietų Vietnamo dalį Tailando 12 tūkstančių kareivių į Kambodiją.

LAISVE

LITHUANIAN
SEMI-WEEKLYPUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911

ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year, \$10.00
United States, per 6 months 5.00		Canada, Lat. Amer. 6 months \$5.50
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year, \$12.00
Queens Co., per six months \$5.50		Foreign countries, 6 months, \$6.50

Juodųjų pantherių suvažiavimas

JAU plačiai išgarsėjusi Black Panthers Party, kovinga juodųjų žmonių politinė grupė, ruošia žygį į šalies sostinę Washingtoną, kur birželio 19 d. įvyks masinė demonstracija. Žygis ruošiamas ryšium su šios juodųjų žmonių partijos šaukiamu visos šalies masto suvažiavimu, pavadintu "Revolutionary Peoples Constitutional Convention" (Revoliucinė liaudies konstitucinė konvencija). Konvencijos diena dar nepaskelbta, bet, kaip atrodė, prie jos rengiamasi labai rimtai. Pantherių šūkis: "Galas Nixono fašistinei erai".

Mūsų laikais labiausiai persekiojama yra Juodųjų Pantherių Partija. Daug jos veikėjų jau nužudyta, daug jos narių laikomi už grotų ir laukia teismo ir aštesniaus bausmės. Todėl ir dabar daug dėmesio kreipiamas į šios partijos šaukiamą suvažiavimą. Atrodo, jog tai bus ne tik grynai tos partijos suvažiavimas. Į jį kviečiamos visos negrų grupės ir organizacijos. Taip pat kviečiami suvažiavime dalyvauti žinomi juodieji veikėjai, menininkai, mokslininkai, švietėjai. Manoma, jog tai bus toks milžiniškas politinis negrų sąskrydis, kokio prieš keletą metų niekas negalėjo nė įsivaizduoti. Tokiam sąskrydžiui sąlygos labai palankios.

Būtinai reikia pabrėžti ir tą faktą, kad Juodųjų Pantherių Partijoje vis įtakingesnis darosi politiniai subrendęs elementas, kuris atmeta teroristinius kovos būdus, o propaguoja masines liaudies kovas pasiekimui savo tikslų. Joje vis ryškiau ir ryškiau prabyla marksizmo-leninizmo mokslu apsišvietę žmonės. Pav., partijos pirmininkas Bobby Seale ir apsigynimo ministras Huey Newton siekia savo labai sunkiose sąlygose gimusių partiją padaryti visos negrų liaudies organu laimėjimui pilnų civilinių teisių, panaikinimui visokios rasinės diskriminacijos prieš juoduosius žmones, išvadavimui milijonų iš baisaus ekonominio skurdo. Jie atmeta kai kurių pantheriečių propaguojamą idėją, kad juodiesiems negalimas joks susitarimas ir bendras darbas su baltaisiais, jie kalba apie tai, kad visų liaudies didžiųjų tikslų reikia siekti visomis bendromis juodųjų ir baltųjų jėgomis.

Reikia tikėtis, kad pantheriečių šaukiamas konstitucinis suvažiavimas padės tai partijai plačius, rimtus ir tvirtus pagrindus. Jo nutarimų susidomėjusiai lauksime visi.

Ką davė Italijos rinkimai

DABAR jau žinomi visi birželio 7 dieną Italijoje įvykusių distriktuose, rajonuose arba regionuose rinkimų rezultatai. Galima sakyti, kad jais nė viena partija negali per daug džiaugtis. Pabrėžiama, kad rinkimuose dalyvavo nepaprastai didelis balsuotojų skaičius, būtent, apie 91 proc. visų turinčių teisę balsuoti. Kapitalistinėje šalyje tai laikoma nepaprastai aukštu procentu. Pav., pas mus, Jungtinėse Valstijose, kartais nė pusė turinčių teisę balsuoti piliečių nepasirodo prie urnų.

Didžioji Italijos Komunistų Partija atlaikė savo pozicijas, susirinkdama apie 28 procentus visų balsų už savo kandidatus. Daugiausia pralaimėjo Krikščionių Demokratų Partija, kuri, kartu su Socialistų Partija, sudaro dabartinę koalicinę valdžią. Ji už savo kandidatus šiuose rinkimuose gavo 39 procentus. Socialistų Partija laimėjo 17.4% balsų. Siek tiek laimėjo taip vadinami "nauji fašistai". Jie savo balsus pakėlė nuo 4.30 proc. 1968 metais iki 5.2 proc. šiuose rinkimuose.

Komunistai labai gerai pasirodė trijuose labai svarbiuose distriktuose — Emilia-Romagna (Bologna), Tuscany (Florence) ir Umbria (Perugia). Manoma, kad juose komunistai su kairiaisiais socialistais sudarys koalicines valdžias. O to krikščionių demokratų labai bijo. Tik komunistų laimėjimo bijodami tokiuose rinkimuose, jie nevykdė konstitucijos, kurioje reikalaujama šalį padalyti į 15 regionų (distriktų) su jų valdžiomis. Tik liaudies spaudžiami pagaliau leido tokius distriktus sudaryti ir prarasti rinkimus. Jie, matyt, manė, kad sąlygos jiems dabar palankiausios laimėti. Deja, nelaimėjo, kaip sakytą, dar gi šiek tiek pralaimėjo.

Kas bus toliau? Ar dabartinė krikščionių ir socialistų koalicija pasiliks? Abejojama. Vienas dalykas esąs aiškus, būtent, kad komunistų gana tvirtas pasirodymas sudarys spaudimą į koaliciją kvesti ir komunistus. Situacija labai įdomi. Ką tokiame atsitikime pasakytų komunistai?

DAINOS
DVIDEŠIMTETIS

Vilniuje, kompozitorių klube, įvyko dainos mylėtojų susitikimas su poetu Eugenijum Matuzevičium. Kaip žinia, poetas jau du dešimtmečius vaisingai ben-

dradarbiauja su kompozitoriais, kurdamas dainų tekstus. Susirinkusieji klausėsi E. Matuzevičiaus tekstais sukurtytų dainų, taip pat naujais eilėraščių, kuriuos skaitė pats poetas.

Kas ką rašo ir sako

MES KLYDOME

Mes buvome pradėję manyti, kad nelaimingieji "veiksniai" ir "vaduotojai" jau atsisakė savo šūkio "Lietuvos nebėra." Padarėme didelę, didelę klaidą. Juos turime atsiprašyti.

Antai, kokiame ten Vliko suruoštame simpoziume Chicagoje aną dieną savo paskaitoje pats vyriausias Vliko komandierius pirmininkas J. Valiūnas iš visų jėgų sušukęs: "Lietuvos tėvynės nebėra!" ("Draugas", birž. 8 diena).

Dabar Amerikos lietuviams bus aišku, kodėl Valiūnas ir jo bičiuliai taip visomis progomis tą mūsų Lietuvą šmeižia ir plūsta. Jiems ji nebe tėvynė. Iš tikrųjų, ji jiems nebe tėvynė jau seniai, tai yra nuo tos dienos, kai jie, sunkiai jai nusidėję, iš jos pabėgo pas Hitlerį ant "burdo".

ŠITAIP JAM ATRODO
NŪDIENIS JAUNIMAS

Ir Henrikas Nagys savo laikraštyje "N. L." (birž. 3 d.) giliai sielojasi Kanados ir mūsų jaunimu. Baisiai jam nepatinka, kad tasai jaunimas bruzda prieš šios gadynės negeroves, protestuoja prieš Vietnamo karą, reikalauja reformų bei pakeitimų visose gyvenimo srityse. Jei tik Henrikas primanytų ir pajęgtų, tą visą kovojantį ir protestuojantį jaunimą šauktė vandens paskandintų. Tie vaikinai ir merginos jam yra "narkotikais apsišvėgintų, eksibicionistų", "paprastai tinginiai ir parazitai, sugebą gyventi mūsų demokratinėje visuomenėje tik todėl, kad dar yra pakankamai sveikų organizmų, kuriuos jie be skrupulų minta."

Iš to aišku, kad mūsų vargšas Henrikas labai no-

JAUNIAUSIOJI MEDICINOS ŠAKA

Apie daktarą E. Razgauską

Mūsų laikais visame pasaulyje labai išplito vadinamieji alerginiai susirgimai. Tai tokie susirgimai, kaip bronchinė astma, dilgėlynė, vaistaligė, seruminė liga, vazomotorinis rininitas, kai kurios egzemos rūšys ir kit. Šie susirgimai atsiranda įjautrinus organizmą atsitinkamam alergenu.

Kas tas alergenai — paklauskite? Tai medžiagos, sukeliančios padidintą organizmo jautrumą, ir skatinančios tuo pačiu šitų viršminėtų susirgimų atsiradimą. Alergenais gali būti anilino dažai, benzolis, uršolis, įvairios dulkės, plunksnos, vilna, kai kurios uogų rūšys (pvz., braškės), žiedadulkės, virusai, mikrobai ir kt. O, be to, alergenais gali būti medikamentai, ypač gi antibiotikai, kuriuos mes taip plačiai vartojame šių dienų medicinoje.

Alergenai, patekę į žmogaus organizmą, veikia ir kraujo baltymus, keičia kai kurių baltymų kokybę, šie baltymai pavirsta vadinamaisiais antikūniais, kurie susikaupia kraujyje ir dabar jau ima kankinti savo organizmą. Taip ir atsiranda organizmo padidintas

rėtų su jais visais, tais "tinginiais ir parazitais", amžinai susidoroji. Jo nelaimė, aišku, ta, kad jis yra bejėgis tokio didelio darbo imtis, kad turi pasitenkinti to jaunimo niekinimu. Užsiėmimas, žinoma, labai labai negarbingas, bet nieko nepadarysi, kad jis tik tokiai specialybei yra pilnai kvalifikuotas.

TĖVAI ATGAL, VAIKAI
PIRMYN

"Vilnės" redaktorius S. J. Jokubka rašo:

Skaitant nacionalistų spaudą, ypač klerikalų "Draugą", perdėm mirga aimanos, kad naujieji ateiviai ir šiaip laisvintojai jau nebesusikalba su jaunimu. Vieni kitų nesupranta, eina atskirais keliais.

Seniai "laisvina" Lietuva, jaunimas eina su gyvenimo tempu. Seniai gyvena praeitimi, jaunimas jaučia ateitį — kas buvo niekad nebegrįs.

Ypač seniems kelia nerimą naujųjų ateivių akademinių jaunimas. Jis vis labiau įsipareigoja į amerikoniško jaunimo gretas. Kai kurie jau net drįsta tėvams sakyti: Be reikalo jaudinatės dėl Lietuvos likimo.

VALIO, KOMUNISTAMS!

Kunigų "Draugas" (birž. 4 d.) vėl gieda:

Komunistai mums nuolat kalba, kad mes esame atskilusi saka, kad mes greit mirsimė. Praėjus dvidešimtmėčiui jie pamatė, kad mes beveik jokio žingsnio nepažengėme dvasinės mirties link, kad vis daugiau atsiranda jaunų žmonių ir darbininkų. Tai matydamas, okupantas pakeitė taktiką ir jau pradėjo įvairiausias būdais mums gerintis, norėdamas mus iš ventisios šakos, iš vienos grūšs suskaldyti į daugybę mažų šakelių, kad mes greičiau nuvystume.

O tas, žinoma, tik parodo, kad tie komunistai yra be galo gudrūs žmonės, ir todėl jie verti didelio, didelio "valio!"

Ligos šaltinis

Dar studentų būdamas, Edvardas Razgauskas lauzė sau galvą, kaip išpėti alergiją? Pagaliau, kaip išvaduoti žmogų, apsirgusį alergija — padidintu organizmo jautrumu — nuo šitos bėklės? Svarbiausia — išaiškinti kiekvieno ligonio ligos sukėlėją — alergeną. Ir štai, baigęs universitetą E. Razgauskas sukuria Vilniuje "Raudonojo Kryžiaus" ligoninėje alergologinį centrą. Į šį centrą iš visos Lietuvos kreipiasi ligoniai, kuriuos ištiko įvairios alerginės reakcijos, kurie susirgo bronchine astma ar kitais alerginiais susirgimais. Prie centro jau elmėtų veikia laboratorija. Pavyzdžiui, ir laboratoriją atvyko ligonis. Jam neseniai atsirado bronchinės astmos priepuoliai. Tik nežino, kodėl šie priepuoliai atsirado? Kas juos sukėlė?

Šiuos klausimus nagrinėja mokslas — alergologija, viena jauniausiųjų medicinos šakų ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje pasaulio valstybių.

Jaunas, talentingas

Vilnius. "Raudonojo Kryžiaus" ligoninė. Alergologinis centras. Daktarui Edvardui Razgauskui. Taip užrašyta ant voko. Laiškai šiuo adresu plaukia iš visos Lietuvos. Ligoniai klausia — kada jie gali atvykti į Vilnių. Į alergologinį centrą. Jiems rūpi pasitarti, pasikonsultuoti su respublikos alergologu daktaru Razgausku.

Daktaras Edvardas Razgauskas dar palyginti jaunas žmogus. Jam apie 40 metų. Bet tai sumanus ir talentingas gydytojas. Vilniaus Valstybinio universiteto auklėtinis.

Dar studentu būdamas, jis domėjosi alergijos problema, kurią medicininai mūsų dienomis iškėlė pats gyvenimas. Juk kažkada prieš daugelį metų alerginė reakcija ar susirgimas būdavo retenybė, o gi mūsų antibiotikų amžiuje... Pavyzdžiui, paimkime tą patį pašlovintąjį peniciliną, išgelbėjusį milijonų žmonių gyvybę. Visa tai gerai. O gi blogai... kad žmonės ilgai nui emė juo piktnaudžiauti. Brukti jį kiekvienam... Žiūrėk, vaiką vėjas perpučia, jis viena, kitą kartą tik kostelėjo, ir šė... nė nepasitarę su gydytoju — štai jau savo iniciatyva bruka vaikui biomicino ar tetraciklino — ar kokio kito... "cilino" tablete. Argi tai teisinga?

"Visagaliai" vaistai

Neišprusė tėvai tokiu būdu patys sugadina, "suardo" savo vaiko organizmą... Pavyzdžiui, žmogus susirgo gripu. Jis kažkodėl įsitikinęs, kad įsigydys tikėtai... antibiotikais. Juk antibiotikai — visagaliai vaistai.

Visagaliai... tik ne prieš gripą, kurį ne mikrobos, o virusas sukelia. O į virusus antibiotikai neveikia. Tai seniai žinoma tiesa, į kurią, deja, dar ir šiandien kas kas iš neišprusėlių nenori atsižvelgti... Ir štai — šitoks "energingai" besigydomas nuo gripo antibiotikais ligonis, užuot pasveikęs, susirgo dar vienu susirgimu — alerginiu — vaistalige. Tai jau kur kas rimtesnė liga, negu gripas, nuo kurio gydesi.

Dar studentų būdamas, Edvardas Razgauskas lauzė sau galvą, kaip išpėti alergiją? Pagaliau, kaip išvaduoti žmogų, apsirgusį alergija — padidintu organizmo jautrumu — nuo šitos bėklės? Svarbiausia — išaiškinti kiekvieno ligonio ligos sukėlėją — alergeną. Ir štai, baigęs universitetą E. Razgauskas sukuria Vilniuje "Raudonojo Kryžiaus" ligoninėje alergologinį centrą. Į šį centrą iš visos Lietuvos kreipiasi ligoniai, kuriuos ištiko įvairios alerginės reakcijos, kurie susirgo bronchine astma ar kitais alerginiais susirgimais. Prie centro jau elmėtų veikia laboratorija. Pavyzdžiui, ir laboratoriją atvyko ligonis. Jam neseniai atsirado bronchinės astmos priepuoliai. Tik nežino, kodėl šie priepuoliai atsirado? Kas juos sukėlė?

Ligonį apžiūrėjo daktaras Razgauskas. Diagnozė nesukelia jokių abejonių. O kas gi vis tiksliai astmos sukėlėjas šiuo konkrečiu atveju? Koks tas alergenai? Žinoma, toli gražu, ne visada pavyksta nustatyti, išaiškinti alergiją, sukėlusią astmą. Bet ieškoti, bandyti surasti alergeną — būtina.

Ir štai — laboratorijoje atliekami mėginimai — ieškomas alergenai... pagaliau gydytojui nusišypsojo laimė. Pavyko nustatyti atitinkamą dulkių rūšį, į kurią ligonis reaguoja liguistai, astmos priepuoliai. Pakalbėjus su ligoniu išaiškėjo, kad su panašaus kvapo dulkelėmis jam tenka susidurti ir darbe... Atseit, štai, kur šuva pakastas.

Būtina ligonį perkelti į kitą centrą — ar į kitą darbą, kur šitų dulkių nėra. Alergologinio centro darbuotojai parašo atitinkamą laišką gamyklos ar įmonės vadovybei su savo pasiūlymas, į kuriuos gamyklos vadovybė privalo visada atsižvelgti. Tokiu būdu alergologinio centro darbuotojai jau yra padėję daugelį ligonių. Geru žodžiu juos mini ligoniai visoje Lietuvoje.

Centro darbo apimtis

Alergologinis centras taipgi atlieka didžiulį profilaktinį darbą Lietuvoje. Bendradarbiaudamas su kitomis mokslo tyrimo įstaigomis, daktaras E. Razgauskas dalyvauja masiniuose profilaktiniuose gyventojų sveikatos patikrinimuose, kurių metu išaiškinami žmonės, linkę sirgti alerginiais susirgimais, išaiškinti ligoniai, sergantys bronchine astma ar kitu alerginiu susirgimu, nukreipiami gydymui į ligonines ir poliklinikas.

Visi šie ligoniai yra atitinkamoje gydymo įstaigos įskaitoje, kitaip tariant, jie nuolatiniame gydytojų-specialistų priežiūroje. O šių gydytojų-specialistų darbui vadovauja alergologinis centras, nenuilstamas kovotojas su alerginiais susirgimais d-ras E. Razgauskas. Jo pastangomis "Raudonojo Kryžiaus" ligoninės alergologinis centras tapo rimta ir svarbi profilaktikos ir gydymo įstaiga Lietuvoje.

J. Skliutauskas

Farmerių nelaimės

Kiekvienų metų vasaromis biaurios fermerių nelaimės užmuša jų arti 9,000 ir sužeidžia 800,000. Apsiverčianti traktoriai daugiausia žmonių užmuša ir sužeidžia. Farmeriai dažniausiai netenka pirštų ir rankų, kuomet kiša jas į sugedusias kukurūzų rinkimo mašinas.

Daugiausia kasdieninių nelaimių įvyksta vieškeluose, važiuojant miestą, vežant įrankius iš vienos vietos kiton. Tai blogiausios apsaugos trūkumas agrikultūros darbininkų gyvenime.

Ne visos fermerių nelaimės įvyksta dirvoje ir vieškeluose. Namuose kas metai žūsta po 2,100 žmonių. Dauguma krenta nuo nesaugaus žengimo ir prasto matymo.

Dalykai taisosi

Šių dienų fermeriai daugiau rūpinasi saugumu, nes jie yra mokomi tokiais tapti, dirbant keblomis mašinomis ir prižiūrint pavojingus gyvulius.

Farmerys turi būti gabus meistras visokiuose amatuose, nes jis kasdien dirba įvairiomis mechaniskai keblomis mašinomis ir neturi laiko šauktis pagalbininkų. Už įvairias pagalias prisiemtų užmokėti brangiai užauginto ir parduoto teliuko kainą.

J. N. "Mirtis musėms" — su tokiu šūkiu Nepale vyksta visuotinė kampanija prieš muses, svarbiausią choleros platintoją. Pirmoji premija (300 rupijų) pažadėta tam, kuris surinks 18 kilogramų musių.

Iš visur ir apie viską

Ilgiausią barzdą turi vienas prancūzų dailininkas, gyvenęs Vandalese. Dabar jo barzda yra 3 metrų 22 centimetrų ilgio. Dailininkas barzdą nešioja ant pečių arba apsukęs apie kaklą.

Nuo 1912 iki 1967 metų Indijos kinematografininkai sukūrė 9,535 meninius filmus.

Per dvejus metus karpis užauga iki 500 gramų, per trejus — iki 1,500 gramų, per ketverius — iki pustrėsio kilogramo.

Kanados mokslininkai gyvulių augintojams siūlo idėmą naujieną: pridėjus į kiaulių maistą šiek tiek nikotino, galima gauti neriebią, labai gerą kiaulieną.

Mokslininkai paskaičiavo, kad jūrų dugne dabar yra maždaug milijonas paskendusiu laivų (po vieną kvadratinėje mylioje).

Nuo 1930 iki 1965 metų, vienaip ar kitaip veikiant JAV monopolijoms ir kariaunai, Lotynų Amerikoje įvyko 106 kariniai perversmai. Daugiausia perversmų buvo Ekvadore — 11, Argentinoje, Guatemaloje ir Paragvajuje — po 7, Bolivijoje — 6, Brazilijoje ir Čileje — po 5.

Neseniai Vatikanas išleido seriją pašto ženklų su šv. Petro katedros atvaizdu. Įdomu tai, kad virš šio pastato pavaizduoti ne skraidantys angelai, o reaktyviniai lėktuvai.

"Zemiausias" aerodromas pasaulyje yra netoli Amsterdamo. Jo pakilimo ir nusileidimo takas 4 metrai žemiau jūros lygio. "Aukščiausias" aerodromas — Bonniausiai netenka pirštų ir rankų, kuomet kiša jas į sugedusias kukurūzų rinkimo mašinas.

Naktį vagis išnešė vieno Vakarų Vokietijos valstiečio vištas. Tik gaidys ramiai tupėjo tvarto kampe. Ant jo kaklo buvo pakabintas gausias apsaugos trūkumas agrikultūros darbininkų gyvenime.

Antžeminė vaismedžio dalis gali iškęsti 40-45 laipsnių šaltį, o šaknys — 10-12 laipsnių.

Iš tonos bulvių galima gauti 170 kilogramų krakmolo arba 80 kilogramų gliukozės, arba 142 litru spirito.

Tarybų Sąjungoje išvesta nauja saulėgrąžų rūšis, kurios grūdai turi daugiau kaip 50 procentų riebalų. Vienas hektaras tokių saulėgrąžų duoda 10 tonų grynų riebalų.

Medvilnė augina 60 pasaulio šalių. Pagal sėjamas plotus TSRS užima penktąją vietą, o pagal derlingumą (24.3 centnerio iš hektaro) — pirmąją.

Ypač per vasaros karščius sunku "laisvei" išsiversti finansškai. Visus laisviečius prašome padėti.

Laiškai redakcijai

Brangus drauge Bimba!

Dėkoju už laišką, dėmesį, šiltus žodžius apie mano knygą „Zvelgiu į tolius.“ Jūsų laikraštis „Laisvė“ plačiai pažymėjo tą kuklų darbą. Ačiū Jums visiems.

Nepykite, kad taip ilgai neparašiau. Pas mus buvo ilgas sunkus pavasaris, blogai jaučiausi, sirgau, paskui buvau išvažiavęs. Taigi — atleiskite.

Perskaičiau menševikų „Naujienų“ pasiųstą kymą apie mano knygą. M. Gudelis rašiniai nei nustebino, nei sujaudino. Krinta į akis kapstymasis smulkmenose, pateiktas juodos neapykantos fone: „...Okupacija... rusų policija... čekai... nutempusi į komunistinį gardą... jokių tarybų Lietuvoje nėra...“ Staliu nuleista uždanga...“ ir t. t. Tai sena baltagvardiečių ir kitų mūsų priešų giesmė.

Prie to mes ir Jūs, Amerikos pažangieji, pritariate. Reikia tik stebėtis kaip paslaugiai ji dar šiandien kartojama visų rūšių lietuviškų buržuazinių nacionalistų, apie kurių buvimą tas „kritikas“ sakosi... nieko nežinaš.

Truputį iš praeitės. Gimnazijoj buvo geras draugškas trejetas — K. Lukša, as ir M. Gudelis. Man esant fašistiniame Lietuvos kalėjime, M. Gudelis gan dažnai rašydavo man laiškus iš užsienio. Po mano viešo pareiškimo „Balse“ (1930 m.) apie tai, kad pasirinkau Lietuvos Komunistų partijos rodomą kovos kelią, as nutraukiau ryšius su kairiųjų eserų partija, o būdama kalėjime parašiau M. Gudeliui laišką, kad daugiau į jo laiškus neatsakysiu. Kurį laiką jis dar man rašinėjo, paskui nustojo.

Nesirengiu atnaujinti susirašinėjimo su M. Gudeliu. Nemanau polemizuoti su „Naujienomis.“ Tik noriu kiek pasidalinti mintimis su „Laisvės“ skaitytojais ir su tais bičiuliais, kurie perskaitė mano knygą „Zvelgiu į tolius“ — pakalbėti apie didelius ir mažus reikalus.

--- -- --

Kai 1969 m. sausio mėnesį grupė Lietuvos kultūros darbuotojų lankėsi Amerikoje ir plačiai bendravo su ten gyvenančių lietuvių įvairių grupių atstovais, „Naujienos“ tuomet rašė, kad mūsų tautos ateitis. Šviečiausi protų iniciatyva ir pastangomis Lietuvoje steigėsi Aukštieji kursai — Lietuvos universiteto užuomazga. Taip kūrėsi teatras (dramos, operos ir baleto), Dailės mokykla, konservatorija ir daugelis kitų mokyklų. Tik susiformavus branduoliams ir prasidėjus darbui, steigėjų pastangų ir jų didelio atkaklumo dėka buvo gauta valstybinė dotacija, vėliau ir išlaikymas.

Mūsų rašytojas Petras Cvirka apie anuos laikus rašė: „Šimtai ir tūkstantai jau beišėinančių į vartų ir yra buržuazinio nacionalistinio judėjimo,“ kad „Jokių tarybų Lietuvoje nėra. Lietuvoje niekas tarybų niekad nerinko.“ Ką gi — „Naujienų“ teiginiai savo turiniu ir „tiesa“ vieni kitiems lygūs. Tokia vertė ir visų kitų tvirtinimų.

Mes gerai žinom, kad siekimas atkurti buržuazinę santvarką Lietuvoje, buržuazijos viešpatavimo gynimas, kova prieš Tarybų Lietuvą ir yra buržuazinio nacionalistinio judėjimo, Amerikoje pagrindas. Tai neigti yra tiesiog nesąžininga. Tvirtinti, kad Lietuvoje nėra tarybų, kad niekas jų niekad nerinko, gali tik Tarybų Lietuvos priešas.

Panašus yra tvirtinimas —

„...ji dirbo grynai Sovietų Sąjungai naudingą darbą.“ Tai buržuazinis išmislas. Dalyvauti revoliuciniame judėjime — reiškia kovoti už darbo žmonių reikalus. Rašyti, kad revoliucionie-

Michalina Meškauskienė

riaus darbas būtinai eina kokios nors valstybės naudai, reiškia nenusimanyti elementariniuose klasių kovos klausimuose.

Pažangus judėjimas Lietuvoje, kaip ir Amerikos lietuvių tarpe, gana senas, turi gražias ir turtingas tradicijas. Pagal „Naujienų“ tvirtinimą išeitų, kad iki Tarybų Sąjungos susikūrimo nebuvo jokios revoliucinės kovos. Bet juk tokia kova vyko anksčiau, ji vyksta ir dabar — daug plačiau ir galingiau — visame pasaulyje. Mes, tarybiniai žmonės, visada esame kovojančių jėgų pusėje, visada už progresą.

--- -- --

Lietuvoje prie valdžios vairo pabuvojo visos buržuazinės bei smulkiaburžuazinės partijos — krikščionys, demokratai, liaudininkai, socialdemokratai ir tautininkai. Nė viena šių partijų nesprendė pačių aštiraščių socialinių, ekonominių bei kultūros klausimų. Labiausiai buvo rūpinamasi buržuazijos augimo ir pralobimo reikalais. Darbininkų ir kaimo varguomenės reikalais niekas nesirūpino. Čia ir buvo tikrosios revoliucinio judėjimo šaknys.

Juk ir svarbiausius kultūros, mokslo, net bendro švietimo reikalus kėlė ne buržuazinė valdžia, o patys geriausi Lietuvos intelektualai, kūrėjiniai darbuotojai bei kiti inteligentai — tie, kurie jautė savo liaudies lūkesčius, kuriems rūpėjo mūsų tautos ateitis. Šviečiausi protų iniciatyva ir pastangomis Lietuvoje steigėsi Aukštieji kursai — Lietuvos universiteto užuomazga. Taip kūrėsi teatras (dramos, operos ir baleto), Dailės mokykla, konservatorija ir daugelis kitų mokyklų. Tik susiformavus branduoliams ir prasidėjus darbui, steigėjų pastangų ir jų didelio atkaklumo dėka buvo gauta valstybinė dotacija, vėliau ir išlaikymas.

Mūsų rašytojas Petras Cvirka apie anuos laikus rašė: „Šimtai ir tūkstantai jau beišėinančių į vartų ir yra buržuazinio nacionalistinio judėjimo,“ kad „Jokių tarybų Lietuvoje nėra. Lietuvoje niekas tarybų niekad nerinko.“ Ką gi — „Naujienų“ teiginiai savo turiniu ir „tiesa“ vieni kitiems lygūs. Tokia vertė ir visų kitų tvirtinimų.

Panašus yra tvirtinimas —

jėgos, kurios neturėjo jokios ateities, kurių viltys ir troškimai sudūždavo į vieną tragišką skambantį atšakymą „nereikalingas.“ Ir klajojo tasai „nereikalingas“ žmogus per Lietuvą drauge su bado šmėkla ir puolė neviltingai...

Kaip gyveno, kokiomis sąlygomis dirbo Lietuvos darbininkai, neturtingieji valstiečiai, kumečiai ir samdiniai, pas mus dar gerai atmena. Tai žino ir Amerikos lietuviai. Mes nepamiršome, kad per visą buržuazijos valdymo laikotarpį miestų darbininkai streikais ir kitomis priemonėmis kovojo dėl būvio pagerinimo, nepamiršome, kad juos visa laiką lydėjo nedarbas (1939 m. buvo apie 70 tūkstančių visiškų ir dalinių bedarbių), nesiliovė valstiečių varžytinės (viso išvaržyta daugiau kaip 40 tūkstančių ūkių), ne iš gero gyvenimo per 17 metų (nuo 1923 iki 1939 metų) iš Lietuvos i užsienį emigravo apie 80 tūkstančių žmonių. Vyko aštri kova — dėl darbo, duonos, dėl geresnio gyvenimo.

Lietuvos darbininkų ir valstiečių kovą lydėjo sunkūs išmėginimai — persekiojimai, kalėjimai, koncentracijos stovyklos, kankinimai, karo lauko ir kariuomenės teismai, mirties ir ilgų kalėjimo metų nuosprendžiai. Bet darbo žmonių tie žiaurumai neišgąsdino. Kova augo. Prisiminkim tik pačius ryškiausius kovų prasiveržimus — Suvalkijos valstiečių maistų ir streikus 1935 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais, kurie sukrėtė visą Lietuvą. Arba tragišką darbininko Kranausko mirtį, jo laidotuves ir visuotinį Kauno darbininkų trijų dienų streiką 1936 m. birželio mėnesio dienomis. Šis streikas parodė demonstravimą didžiulę Lietuvos proletariato klasinės vienybės jėgą, pasaukė į kovą naujus būrius, išjudino buržuazijos viešpatavimo tvirtoves.

Koks buvo žiaurus tautininkų fašistinis susidorojimas — ir šaudė, ir kalino, trėmė, ašarines bombas naudojo, ir dujų kameroje žudė — o kova tik stiprėjo. Kaip tik tada ryžtingą posūkį padarė geriausiaji Lietuvos inteligentijos dalis — nuo buržuazinių partijų antifašistinių kovos kelių, bendradarbiavimo su pagrindinėje kovojančia Lietuvos Komunistų partija.

Jei kas buržuazinės Lietuvos praeties nežino, gali išsiaiškinti ir sužinoti. Žinoma, tik tuo atveju, jei iš tikro norima žinoti. Bent kiek apie Tarybų Lietuvos darbo žmonių gyvenimą ir jų augimą.

Socializmo statyba — tai ne iškilmingas pasivaikščiavimas.

Jei kas mano, kad po Hitlerinės okupacijos ir po karo mums buvo lengva, tai labai apsirinka. Joks užsienis mums nepadėjo pakilti iš karo griuvėsių, nepadėjo atkurti, rekonstruoti ir iš naujo organizuoti visą pramonę, žemės ūkį, švietimą bei kultūrą. Pagalbą suteikė tik tarybinės tautos, kurių šeimoje mes esame.

Lietuvos industrializavimo šūkis, kurį kėlė komunistai, priešų buvo visai apšaukiamas. Ugdyti pramonę nebuvo paprasta — reikėjo žaliavų, statybinių medžiagų, mašinų, įrengimų, kvalifikuotų kadru. Bet mes turėjome draugų, ir Lietuvos darbo žmonės, jų padedami, nebijodami sunkumų, ryžosi likviduoti praeties atsilikimą.

Tarybų Lietuvos pramonė dabar pajėgia aprūpinti Lietuvos liaudies ūkį ir gyvenimo įvairių rūšių produkcija, dalį šios produkcijos išveža į sąjungines respublikas ir į užsienį. Mūsų eksportas siekia daugiau kaip 70 pasaulio šalių — tokias išsivysčiusias kapitalistines šalis, kaip Japonija, Italija, Anglija, Šveicarija, Suomija ir kitas.

Respublikos industrializavimas išsprendė ne vieną svarbią socialistinę problemą: likvidavo kapitalistinės santvarkos palikimą — nedarbą, mūsų žmonėms dabar nereikia emigruoti į svetimus kraštus. Jei anksčiau daugumoje darbininkai buvo mažai raštingi ar net neraštingi, tai šiandien jie yra išsilavinę ir gali toliau kelti savo kvalifikacijas — neakivaizdinio būdu ar vakarinėse mokyklose.

Šiandien Lietuvos pramonėje dirba daugiau vien inžinierių ir techniku, negu 1937 m. iš viso Lietuvoje buvo pramonės darbininkų. Kas keturiolikta pramonės įmonių darbuotojas yra specialistas, turintis aukštąjį arba specialų vidurinį išsilavinimą.

Žinoma, kai kam užsienyje gaila anų laikų. Pas mus jų niekas nesigaili.

Tarybų valdžios pastangos sukurti Lietuvos žemdirbiams pasiturintį gyvenimą davė gražių rezultatų. Tik kolūkinės santvarkos dėka mūsų kaime išnyko „tarbos“, apie kurias rašo „Naujienos.“ Šiandien kaime nėra samdinių — bernų, mergų ir piemenų, nėra kumečių ir mažžemių. Tai tik todėl, kad žemė nustojo būti pirkimo-pardavimo bei spekuliacijos objektas. Dabar žemė priklauso tiems, kurie ją dirba, o ją dirba laisvi kolūkiečiai, pasitelkę

žemės ūkio techniką, apsiginklavę mokslo pasiekimais.

Dabar ne tie pokario metai, kada kaimų pamiškėse siautėjo buržuaziniai nacionalistai, jų banditai žudė nekaltus žmones, kai buvo žengiami pirmieji kolektyvinio darbo žingsniai.

Organizacinių bei ekonominių atžvilgiu kolūkiai tuomet buvo silpni. Dalies buvusių smulkių valstiečių sąmonėje gajai laikėsi savininkiškos nuotaikos, buvęs menkas organizacinis patyrimas, nepasitikejimas naujovėmis, o ir pirmosios nepasaukiamas. Ugdyti pramonę nebuvo paprasta — reikėjo žaliavų, statybinių medžiagų, mašinų, įrengimų, kvalifikuotų kadru. Bet mes turėjome draugų, ir Lietuvos darbo žmonės, jų padedami, nebijodami sunkumų, ryžosi likviduoti praeties atsilikimą.

Tarybų Lietuvos pramonė dabar pajėgia aprūpinti Lietuvos liaudies ūkį ir gyvenimo įvairių rūšių produkcija, dalį šios produkcijos išveža į sąjungines respublikas ir į užsienį. Mūsų eksportas siekia daugiau kaip 70 pasaulio šalių — tokias išsivysčiusias kapitalistines šalis, kaip Japonija, Italija, Anglija, Šveicarija, Suomija ir kitas.

Respublikos industrializavimas išsprendė ne vieną svarbią socialistinę problemą: likvidavo kapitalistinės santvarkos palikimą — nedarbą, mūsų žmonėms dabar nereikia emigruoti į svetimus kraštus. Jei anksčiau daugumoje darbininkai buvo mažai raštingi ar net neraštingi, tai šiandien jie yra išsilavinę ir gali toliau kelti savo kvalifikacijas — neakivaizdinio būdu ar vakarinėse mokyklose.

Šiandien Lietuvos pramonėje dirba daugiau vien inžinierių ir techniku, negu 1937 m. iš viso Lietuvoje buvo pramonės darbininkų. Kas keturiolikta pramonės įmonių darbuotojas yra specialistas, turintis aukštąjį arba specialų vidurinį išsilavinimą.

Žinoma, kai kam užsienyje gaila anų laikų. Pas mus jų niekas nesigaili.

Tarybų valdžios pastangos sukurti Lietuvos žemdirbiams pasiturintį gyvenimą davė gražių rezultatų. Tik kolūkinės santvarkos dėka mūsų kaime išnyko „tarbos“, apie kurias rašo „Naujienos.“ Šiandien kaime nėra samdinių — bernų, mergų ir piemenų, nėra kumečių ir mažžemių. Tai tik todėl, kad žemė nustojo būti pirkimo-pardavimo bei spekuliacijos objektas. Dabar žemė priklauso tiems, kurie ją dirba, o ją dirba laisvi kolūkiečiai, pasitelkę

žemės ūkio techniką, apsiginklavę mokslo pasiekimais.

Dabar ne tie pokario metai, kada kaimų pamiškėse siautėjo buržuaziniai nacionalistai, jų banditai žudė nekaltus žmones, kai buvo žengiami pirmieji kolektyvinio darbo žingsniai.

Organizacinių bei ekonominių atžvilgiu kolūkiai tuomet buvo silpni. Dalies buvusių smulkių valstiečių sąmonėje gajai laikėsi savininkiškos nuotaikos, buvęs menkas organizacinis patyrimas, nepasitikejimas naujovėmis, o ir pirmosios nepasaukiamas. Ugdyti pramonę nebuvo paprasta — reikėjo žaliavų, statybinių medžiagų, mašinų, įrengimų, kvalifikuotų kadru. Bet mes turėjome draugų, ir Lietuvos darbo žmonės, jų padedami, nebijodami sunkumų, ryžosi likviduoti praeties atsilikimą.

Tarybų Lietuvos pramonė dabar pajėgia aprūpinti Lietuvos liaudies ūkį ir gyvenimo įvairių rūšių produkcija, dalį šios produkcijos išveža į sąjungines respublikas ir į užsienį. Mūsų eksportas siekia daugiau kaip 70 pasaulio šalių — tokias išsivysčiusias kapitalistines šalis, kaip Japonija, Italija, Anglija, Šveicarija, Suomija ir kitas.

Respublikos industrializavimas išsprendė ne vieną svarbią socialistinę problemą: likvidavo kapitalistinės santvarkos palikimą — nedarbą, mūsų žmonėms dabar nereikia emigruoti į svetimus kraštus. Jei anksčiau daugumoje darbininkai buvo mažai raštingi ar net neraštingi, tai šiandien jie yra išsilavinę ir gali toliau kelti savo kvalifikacijas — neakivaizdinio būdu ar vakarinėse mokyklose.

Šiandien Lietuvos pramonėje dirba daugiau vien inžinierių ir techniku, negu 1937 m. iš viso Lietuvoje buvo pramonės darbininkų. Kas keturiolikta pramonės įmonių darbuotojas yra specialistas, turintis aukštąjį arba specialų vidurinį išsilavinimą.

Žinoma, kai kam užsienyje gaila anų laikų. Pas mus jų niekas nesigaili.

Tarybų valdžios pastangos sukurti Lietuvos žemdirbiams pasiturintį gyvenimą davė gražių rezultatų. Tik kolūkinės santvarkos dėka mūsų kaime išnyko „tarbos“, apie kurias rašo „Naujienos.“ Šiandien kaime nėra samdinių — bernų, mergų ir piemenų, nėra kumečių ir mažžemių. Tai tik todėl, kad žemė nustojo būti pirkimo-pardavimo bei spekuliacijos objektas. Dabar žemė priklauso tiems, kurie ją dirba, o ją dirba laisvi kolūkiečiai, pasitelkę

žemės ūkio techniką, apsiginklavę mokslo pasiekimais.

Dabar ne tie pokario metai, kada kaimų pamiškėse siautėjo buržuaziniai nacionalistai, jų banditai žudė nekaltus žmones, kai buvo žengiami pirmieji kolektyvinio darbo žingsniai.

Organizacinių bei ekonominių atžvilgiu kolūkiai tuomet buvo silpni. Dalies buvusių smulkių valstiečių sąmonėje gajai laikėsi savininkiškos nuotaikos, buvęs menkas organizacinis patyrimas, nepasitikejimas naujovėmis, o ir pirmosios nepasaukiamas. Ugdyti pramonę nebuvo paprasta — reikėjo žaliavų, statybinių medžiagų, mašinų, įrengimų, kvalifikuotų kadru. Bet mes turėjome draugų, ir Lietuvos darbo žmonės, jų padedami, nebijodami sunkumų, ryžosi likviduoti praeties atsilikimą.

Tarybų Lietuvos pramonė dabar pajėgia aprūpinti Lietuvos liaudies ūkį ir gyvenimo įvairių rūšių produkcija, dalį šios produkcijos išveža į sąjungines respublikas ir į užsienį. Mūsų eksportas siekia daugiau kaip 70 pasaulio šalių — tokias išsivysčiusias kapitalistines šalis, kaip Japonija, Italija, Anglija, Šveicarija, Suomija ir kitas.

Respublikos industrializavimas išsprendė ne vieną svarbią socialistinę problemą: likvidavo kapitalistinės santvarkos palikimą — nedarbą, mūsų žmonėms dabar nereikia emigruoti į svetimus kraštus. Jei anksčiau daugumoje darbininkai buvo mažai raštingi ar net neraštingi, tai šiandien jie yra išsilavinę ir gali toliau kelti savo kvalifikacijas — neakivaizdinio būdu ar vakarinėse mokyklose.

Šiandien Lietuvos pramonėje dirba daugiau vien inžinierių ir techniku, negu 1937 m. iš viso Lietuvoje buvo pramonės darbininkų. Kas keturiolikta pramonės įmonių darbuotojas yra specialistas, turintis aukštąjį arba specialų vidurinį išsilavinimą.

Žinoma, kai kam užsienyje gaila anų laikų. Pas mus jų niekas nesigaili.

Tarybų valdžios pastangos sukurti Lietuvos žemdirbiams pasiturintį gyvenimą davė gražių rezultatų. Tik kolūkinės santvarkos dėka mūsų kaime išnyko „tarbos“, apie kurias rašo „Naujienos.“ Šiandien kaime nėra samdinių — bernų, mergų ir piemenų, nėra kumečių ir mažžemių. Tai tik todėl, kad žemė nustojo būti pirkimo-pardavimo bei spekuliacijos objektas. Dabar žemė priklauso tiems, kurie ją dirba, o ją dirba laisvi kolūkiečiai, pasitelkę

žemės ūkio techniką, apsiginklavę mokslo pasiekimais.

Dabar ne tie pokario metai, kada kaimų pamiškėse siautėjo buržuaziniai nacionalistai, jų banditai žudė nekaltus žmones, kai buvo žengiami pirmieji kolektyvinio darbo žingsniai.

Organizacinių bei ekonominių atžvilgiu kolūkiai tuomet buvo silpni. Dalies buvusių smulkių valstiečių sąmonėje gajai laikėsi savininkiškos nuotaikos, buvęs menkas organizacinis patyrimas, nepasitikejimas naujovėmis, o ir pirmosios nepasaukiamas. Ugdyti pramonę nebuvo paprasta — reikėjo žaliavų, statybinių medžiagų, mašinų, įrengimų, kvalifikuotų kadru. Bet mes turėjome draugų, ir Lietuvos darbo žmonės, jų padedami, nebijodami sunkumų, ryžosi likviduoti praeties atsilikimą.

Tarybų Lietuvos pramonė dabar pajėgia aprūpinti Lietuvos liaudies ūkį ir gyvenimo įvairių rūšių produkcija, dalį šios produkcijos išveža į sąjungines respublikas ir į užsienį. Mūsų eksportas siekia daugiau kaip 70 pasaulio šalių — tokias išsivysčiusias kapitalistines šalis, kaip Japonija, Italija, Anglija, Šveicarija, Suomija ir kitas.

Respublikos industrializavimas išsprendė ne vieną svarbią socialistinę problemą: likvidavo kapitalistinės santvarkos palikimą — nedarbą, mūsų žmonėms dabar nereikia emigruoti į svetimus kraštus. Jei anksčiau daugumoje darbininkai buvo mažai raštingi ar net neraštingi, tai šiandien jie yra išsilavinę ir gali toliau kelti savo kvalifikacijas — neakivaizdinio būdu ar vakarinėse mokyklose.

Šiandien Lietuvos pramonėje dirba daugiau vien inžinierių ir techniku, negu 1937 m. iš viso Lietuvoje buvo pramonės darbininkų. Kas keturiolikta pramonės įmonių darbuotojas yra specialistas, turintis aukštąjį arba specialų vidurinį išsilavinimą.

Žinoma, kai kam užsienyje gaila anų laikų. Pas mus jų niekas nesigaili.

Tarybų valdžios pastangos sukurti Lietuvos žemdirbiams pasiturintį gyvenimą davė gražių rezultatų. Tik kolūkinės santvarkos dėka mūsų kaime išnyko „tarbos“, apie kurias rašo „Naujienos.“ Šiandien kaime nėra samdinių — bernų, mergų ir piemenų, nėra kumečių ir mažžemių. Tai tik todėl, kad žemė nustojo būti pirkimo-pardavimo bei spekuliacijos objektas. Dabar žemė priklauso tiems, kurie ją dirba, o ją dirba laisvi kolūkiečiai, pasitelkę

žemės ūkio techniką, apsiginklavę mokslo pasiekimais.

Dabar ne tie pokario metai, kada kaimų pamiškėse siautėjo buržuaziniai nacionalistai, jų banditai žudė nekaltus žmones, kai buvo žengiami pirmieji kolektyvinio darbo žingsniai.

Organizacinių bei ekonominių atžvilgiu kolūkiai tuomet buvo silpni. Dalies buvusių smulkių valstiečių sąmonėje gajai laikėsi savininkiškos nuotaikos, buvęs menkas organizacinis patyrimas, nepasitikejimas naujovėmis, o ir pirmosios nepasaukiamas. Ugdyti pramonę nebuvo paprasta — reikėjo žaliavų, statybinių medžiagų, mašinų, įrengimų, kvalifikuotų kadru. Bet mes turėjome draugų, ir Lietuvos darbo žmonės, jų padedami, nebijodami sunkumų, ryžosi likviduoti praeties atsilikimą.

Tarybų Lietuvos pramonė dabar pajėgia aprūpinti Lietuvos liaudies ūkį ir gyvenimo įvairių rūšių produkcija, dalį šios produkcijos išveža į sąjungines respublikas ir į užsienį. Mūsų eksportas siekia daugiau kaip 70 pasaulio šalių — tokias išsivysčiusias kapitalistines šalis, kaip Japonija, Italija, Anglija, Šveicarija, Suomija ir kitas.

Respublikos industrializavimas išsprendė ne vieną svarbią socialistinę problemą: likvidavo kapitalistinės santvarkos palikimą — nedarbą, mūsų žmonėms dabar nereikia emigruoti į svetimus kraštus. Jei anksčiau daugumoje darbininkai buvo mažai raštingi ar net neraštingi, tai šiandien jie yra išsilavinę ir gali toliau kelti savo kvalifikacijas — neakivaizdinio būdu ar vakarinėse mokyklose.

Šiandien Lietuvos pramonėje dirba daugiau vien inžinierių ir techniku, negu 1937 m. iš viso Lietuvoje buvo pramonės darbininkų. Kas keturiolikta pramonės įmonių darbuotojas yra specialistas, turintis aukštąjį arba specialų vidurinį išsilavinimą.

Žinoma, kai kam užsienyje gaila anų laikų. Pas mus jų niekas nesigaili.

Tarybų valdžios pastangos sukurti Lietuvos žemdirbiams pasiturintį gyvenimą davė gražių rezultatų. Tik kolūkinės santvarkos dėka mūsų kaime išnyko „tarbos“, apie kurias rašo „Naujienos.“ Šiandien kaime nėra samdinių — bernų, mergų ir piemenų, nėra kumečių ir mažžemių. Tai tik todėl, kad žemė nustojo būti pirkimo-pardavimo bei spekuliacijos objektas. Dabar žemė priklauso tiems, kurie ją dirba, o ją dirba laisvi kolūkiečiai, pasitelkę

žemės ūkio techniką, apsiginklavę mokslo pasiekimais.

Dabar ne tie pokario metai, kada kaimų pamiškėse siautėjo buržuaziniai nacionalistai, jų banditai žudė nekaltus žmones, kai buvo žengiami pirmieji kolektyvinio darbo žingsniai.

Organizacinių bei ekonominių atžvilgiu kolūkiai tuomet buvo silpni. Dalies buvusių smulkių valstiečių sąmonėje gajai laikėsi savininkiškos nuotaikos, buvęs menkas organizacinis patyrimas, nepasitikejimas naujovėmis, o ir pirmosios nepasaukiamas. Ugdyti pramonę nebuvo paprasta — reikėjo žaliavų, statybinių medžiagų, mašinų, įrengimų, kvalifikuotų kadru. Bet mes turėjome draugų, ir Lietuvos darbo žmonės, jų padedami, nebijodami sunkumų, ryžosi likviduoti praeties atsilikimą.

Tarybų Lietuvos pramonė dabar pajėgia aprūpinti Lietuvos liaudies ūkį ir gyvenimo įvairių rūšių produkcija, dalį šios produkcijos išveža į sąjungines respublikas ir į užsienį. Mūsų eksportas siekia daugiau kaip 70 pasaulio šalių — tokias išsivysčiusias kapitalistines šalis, kaip Japonija, Italija, Anglija, Šveicarija, Suomija ir kitas.

Respublikos industrializavimas išsprendė ne vieną svarbią socialistinę problemą: likvidavo kapitalistinės santvarkos palikimą — nedarbą, mūsų žmonėms dabar nereikia emigruoti į svetimus kraštus. Jei anksčiau daugumoje darbininkai buvo mažai raštingi ar net neraštingi, tai šiandien jie yra išsilavinę ir gali toliau kelti savo kvalifikacijas — neakivaizdinio būdu ar vakarinėse mokyklose.

Šiandien Lietuvos pramonėje dirba daugiau vien inžinierių ir techniku, negu 1937 m. iš viso Lietuvoje buvo pramonės darbininkų. Kas keturiolikta pramonės įmonių darbuotojas yra specialistas, turintis aukštąjį arba specialų vidurinį išsilavinimą.

Žinoma, kai kam užsienyje gaila anų laikų. Pas mus jų niekas nesigaili.

Tarybų valdžios pastangos sukurti Lietuvos žemdirbiams pasiturintį gyvenimą davė gražių rezultatų. Tik kolūkinės santvarkos dėka mūsų kaime išnyko „tarbos“, apie kurias rašo „Naujienos.“ Šiandien kaime nėra samdinių — bernų, mergų ir piemenų, nėra kumečių ir mažžemių. Tai tik todėl, kad žemė nustojo būti pirkimo-pardavimo bei spekuliacijos objektas. Dabar žemė priklauso tiems, kurie ją dirba, o ją dirba laisvi kolūkiečiai, pasitelkę

žemės ūkio techniką, apsiginklavę mokslo pasiekimais.

Dabar ne tie pokario metai, kada kaimų pamiškėse siautėjo buržuaziniai nacionalistai, jų banditai žudė nekaltus žmones, kai buvo žengiami pirmieji kolektyvinio darbo žingsniai.

Organizacinių bei ekonominių atžvilgiu kolūkiai tuomet buvo silpni. Dalies buvusių smulkių valstiečių sąmonėje gajai laikėsi savininkiškos nuotaikos, buvęs menkas organizacinis patyrimas, nepasitikejimas naujovėmis, o ir pirmosios nepasaukiamas. Ugdyti pramonę nebuvo paprasta — reikėjo žaliavų, statybinių medžiagų, mašinų, įrengimų, kvalifikuotų kadru. Bet mes turėjome draugų, ir Lietuvos darbo žmonės, jų padedami, nebijodami sunkumų, ryžosi likviduoti praeties atsilikimą.

Tarybų Lietuvos pramonė dabar pajėgia aprūpinti Lietuvos liaudies ūkį ir gyvenimo įvairių rūšių produkcija, dalį šios produkcijos išveža į sąjungines respublikas ir į užsienį. Mūsų eksportas siekia daugiau kaip 70 pasaulio šalių — tokias išsivysčiusias kapitalistines šalis, kaip Japonija, Italija, Anglija, Šveicarija, Suomija ir kitas.

Respublikos industrializavimas išsprendė ne vieną svarbią socialistinę problemą: likvidavo kapitalistinės santvarkos palikimą — nedarbą, mūsų žmonėms dabar nereikia emigruoti į svetimus kraštus. Jei anksčiau daugumoje darbininkai buvo mažai raštingi ar net neraštingi, tai šiandien jie yra išsilavinę ir gali toliau kelti savo kvalifikacijas — neakivaizdinio būdu ar vakarinėse mokyklose.

Šiandien Lietuvos pramonėje dirba daugiau vien inžinierių ir techniku, negu 1937 m. iš viso Lietuvoje buvo pramonės darbininkų. Kas keturiolikta pramonės įmonių darbuotojas yra specialistas, turintis aukštąjį arba specialų vidurinį išsilavinimą.

Žinoma, kai kam užsienyje gaila anų laikų. Pas mus jų niekas nesigaili.

Tarybų valdžios pastangos sukurti Lietuvos žemdirbiams pasiturintį gyvenimą davė gražių rezultatų. Tik kolūkinės santvarkos dėka mūsų kaime išnyko „tarbos“, apie kurias rašo „Naujienos.“ Šiandien kaime nėra samdinių — bernų, mergų ir piemenų, nėra kumečių ir mažžemių. Tai tik todėl, kad žemė nustojo būti pirkimo-pardavimo bei spekuliacijos objektas. Dabar žemė priklauso tiems, kurie ją dirba, o ją dirba laisvi kolūkiečiai, pasitelkę

žemės ūkio techniką, apsiginklavę mokslo pasiekimais.

Dabar ne tie pokario metai, kada kaimų pamiškėse siautėjo buržuaziniai nacionalistai, jų banditai žudė nekaltus žmones, kai buvo žengiami pirmieji kolektyvinio darbo žingsniai.

Organizacinių bei ekonominių at

IŠ LAIŠKŲ

(Tąsa iš 3-čio pusl.)

Daroma viskas, kad žemės ūkis būtų pagrįstas mokslu. Pagrindines problemas padeda spręsti Mokslų Akademija. Mokslinį darbą žemės ūkio srityje šiandien dirba 520 mokslininkų. Kolūkuose ir valstybiniuose ūkiuose dirba 18 tūkstančių agronomų, zootechnikų, veterinarijos specialistų, inžinierių, ekonomistų, baigusių aukštąjį arba specialųjį vidurinį mokslą. Daugiau kaip 5,000 žemės ūkio specialistų vadovauja gamybinėms brigadoms ir gyvulininkystės fermoms. Didesnė dauguma kolūkių pirmininkų ir tarybinių ūkių direktorių yra baigę aukštąjį ir specialų vidurinį mokslą. Daugiau kaip 9,000 žemdirbių mokosi neaktyvaus būdu aukštosiose mokyklose ir žemės ūkio technikuose.

Iki 1970 metų nusausta 1 milijonas 526 tūkstančiai hektarų (iš jų 934 tūkstančiai uždarų drenų). Kokie mechanizmai ir kokie žmonės tai atliko?! Mūsų mokslininkai dabar jau išvedė pagal rajonus žemės kultūrų veisles, nustatė jų agrotechnikos pagrindus, paruošė moksliškai pagrįstas sėjomainas.

Ir šiandien visi galime pasidžiaugti Lietuvos kolūkiais 1969 metais grūdinių kultūrų iš viso hektaro gavę 24 su viršum centnerio, iš vienos karvės primelžę vidutiniškai po 3,070 kilogramų pieno, gerus rezultatus davę gyvulininkystės ir kitos žemės ūkio šakos.

Pasigyrimas? Ne. Tai jau mūsų kaimo kasdienybė. Niekas iš dangaus nenukrito. Tai visai konkretūs dalykai, gamyboje ir kaimo gyvenime tapę visai realia jėga. Tai reikalai, kurių negalima nei atmeti, nei paneigti.

:- :- :-

Nekalbėsiu plačiau apie didžiulius laimėjimus keliant darbo žmonių švietimą, kultūrą, ruošiant kvalifikuotus kadrus visoms liaudies ūkio šakoms ir kultūros sritims. Užtenka paminti, kad šiandien Tarybų Lietuvoje yra arti 4,000 pradinio, aštuonmečio ir vidurinio mokyklų. Bendrojo lavinimosi, aukštosios ir specialiosios vidurinės mokyklos mokosi apie 700 tūkstančių jaunuolių. Vien tik Vilniaus universitete mokosi 15,000 studentų.

Tai ilgo ir atkaklaus darbo vaisiai, pasiekti tarybiniais metais. Šito nematyti negalima. Galima tik nenuvilti matyti.

Pas mus toli gražu dar ne viskas padaryta. Dirbant pasitaiko klaidų, trūkumų ir sunkumų. Bet tai mūsų pačių bėdos, mūsų sielvartai ir rūpesčiai kaip geriau tvarkytis, tinkamiau organizuotis, kaip surasti tikresnius kelius. Juk visos Tarybų Lietuvos gyvenimas — tai ieškojimų kelias.

:- :- :-

“Naujienos” rašo: “Amerikoje... spaudos ir žodžio laisvė galime pasidžiaugti. Šią laisvę turime.” Sena buržuazinė pasakėlė. “Naujienose” M. Gudelis tikrai neturi laisvės rašyti teisybę apie Tar. Lietuvą. “Naujienose” yra tik laisvė šmeižti šiandieninę Lietuvą. Ja kasdien ir naudojamas. Ir

galima sakyti, kad “Naujienos” užjūrio šmeižtų sraute groja “pirmuoju smulku.”

Kai susikūrė kolūkiai, Šakių rajone lankėsi vienas užsienio žurnalistas ir kalbėjosi su kolūkiete Agota Bastiene. (Antanas Bastys ir Agota Bastienė buržuazinių nacionalistų 1949 metais buvo nužudyti.) Tas žurnalistas kone su užuojauta, įsisteidamas kalbėjo, kad kolūkyje jai turi būti labai sunku, ji esanti labai suvaržyta, netekusi laisvės. Ši paprastą Lietuvos valstietę, parėmus ranka galvą, atidžiai klausė, susimąstė ir pasakė, kad ji nelabai suprantą to ponulio laisvę. Anksčiau visa jų šeima dirbo svetimiems, vaikai nesimokė. Kolūkyje ji dirba sau, o ne turtingiesiems. Dabar, pasakė ji, visi jos vaikai mokosi — mažieji čia pat kaimo mokykloje, kiti du — vienas Kaune, antras Vilniuje — lanko amatų mokyklas. Kada vaikai mokosi ir nereikia svetimiems dirbti, tai ir yra mūsų laisvė, — užbaigė ji.

Tai daug vargusio žmogaus išmintis.

O mums, visiems Tarybų Lietuvos piliečiams, didžiausia laisvė yra tai, kad mes dirbame naudingą darbą savo tėvynei Lietuvai. Tai ir laisvė, ir tikroji laimė, ir aukščiausioji gyvenimo prasmė.

(Bus daugiau)

Ruislip. — Anglijos prekybinio laivo 13 metų amžiaus tarnautojui tarybinis daktaras su Amerikos jūrinių pagalba padarė dvi operacijas ir išgelbėjo sunkiai sužeistojo jaunuolio gyvastį.

R O Ž Ė

Mano kambaryje
Rožė pražydėjo,
Praeitis atbudo,
Sirdis suvirpėjo.

Aš ją pasodinau
Gegužės devintą,
Kai visas pasaulis
Pergalę šventė.

Skaudūs prisiminimai
Suspaudė man širdį,
Ak, mano drauge,
Ar tu mane girdi?

Raudonas žiedas
Iš tavo krūtinės.
Tartum laša kraujas
Į šoną nusviręs,

Veidas prakaituotas,
Visas apdulkėjęs,
Tau reikėjo eiti
Ten, kur kraujas liejas.

Kraujuotais takais
vaikščiojai,
Ant lavono tu klupai,
Kur mirtis tave sutiko?
Kokioj vietoj tu žuvai?

Ar miške, ar prie takelio,
Ar lankoje prie upelio?
Mes negalim aplankyti
Ir papuošt tavo kapelio.

Mano vyras žuvo Didžiamame Tėvynės kare. Aš daug metų jo laukiau. Aš liūdumo rašiau. Daug pri-rašiau, nuo to nė kiek lengviau nepasidarė. Esu savamokslė, 1911 metų gimimo.

— Mikalina Stučinskienė

(Iš Taryb. Moteris Nr. 5)

NAUJOS KNYGOS

Aštriabriaunės mintys

Kauniečio poeto Algimanto Mikutos kūryba lietuvių skaitytojui jau gerai pažįstama. Eilėraščių knygos “Gėlės braižykoje” (1962 m.), “Spektras” (1965 m.) ir “Paukščių žemė” (1968 m.) dar ir šiandien su pomėgiu skaitomos. Poetas subūrė aplink save gan didelį skaitytojų ratą, ir didžiausi jo talento gerbėjai — jaunimas; toks pat nenurimstantis ir ieškantis, kaip ir pats poetas.

Iki šiolie A. Mikuta buvo žinomas daugiau kaip lyrikas. Tiesa, ir ankstyvesnėse knygose, ypač “Paukščių žemėje”, poetas jau bando labiau suabstraktinti poetinę mintį, leidžia daubstraktinti skaitytojui, pasiknaisioti eilių protekstėse. Netgi jo buitinės emocijos palaipsniui lauzo tradicinius poezijos kanonus ir kuria spalvingesnę, labiau dinamišką ir šakotą vaizdą, tačiau minties ekspresija bei eilėraščio lakoniškumas nuo to nė kiek nenukenčia.

Jau kaip realistas

Neseniai išėjusioje naujoje poezijos knygoje “Ašmenys” A. Mikuta visai kitoks. Jis prabyla tikrai realistišku tonu, daugiau linkusiu į filosofinius apibendrinimus, kuriems netrūksta nei publicistinių, nei epinių elementų, nei jaudrintos nuotikos ir maštabiškų vaizdų. Poetas vykusiiai derina lyrinį nuosirdumą su idėjinu — filosofiniu gilumintiškumu, atskleidžia vieną po kito naujus charakterius, tikroviškai matuodamas jų ryšius su gyvenimu per jausmų ir polėkių prizmę.

Poetizuodamas laikmečio problemas, autorius nepaverčia jų iliustracijomis ar didaktinėmis deklaracijomis, bet tarp socialinių katalikizmo ieško ryšio tarp idealo ir objektyvumo, išlaikydamas ryškų atstumą tarp heapdailinto realizmo ir laiko realybės. Netgi kai kurie simboliai ir ekskursai į pasamonės paslaptis dvilokia kovingumu, nuskaidrintu naujoviška tikrovės traktuote bei sąmoninga gyvenimo prasmės ieškojimo nuotaika.

Antra vertus, poeto mastysena nuostabiai sintetina dramatiškus pergyvenimus su nelaukta išdysguisomis satyrinėmis detalėmis, žadinančiomis skaitytojo vaizduotę įvairiaspalvėmis “laumės juostomis”.

Be “šventųjų aureolės”

“Ašmenys” susideda iš trijų poemų (“Baltoji naktis”, “Pirmasis rekviem” ir “Gelmių žuvis”) ir kelių giesmių bei baladžių. Kalbant apie poemą, reikia pastebėti, kad visas jas jungia autoriaus kontaktas su herojais, vienija tiesioginis ar lyrinis įtempimas, o skiria poetinio organizmo fiziologija — ritminė daina. Per visas tris poemąs eina “ašmenys”, skrodžiantys perpus asmenybės ir minios bekonfliktškumą, nustatantys minios ir individo padėtį visuomenėje. Būdingiausia, kad poetas nesistengia dabinti būties gražias ornamentais, nekabina herojams šventųjų aureolių, o piešia pasaulį tokiu, koks jis yra iš tikrųjų.

Dalis jo kantriai mylisi. Dalis jo kantriai dirba.
Dalis jo kantriai geria kaimo užkandinę.
Dalis jo tyliai miega, dalis jo tyliai virpa,
Pavargus nuo darbo, aistrų ir vyno. (42 p.)

Poema “Baltoji naktis” parašyta baltosiomis eilėmis. Tačiau lyriškiausias šios poemos vietas A. Mikuta visgi perteikia rimuotai. Tai bene pagrindinis bruožas, skiriantis šią poemą nuo kitų dviejų. Tačiau “Baltoji naktis”, labiau nei “Pirmasis rekviem” ir “Gelmių žuvis”, nuskamba pavitu asociatyviniu mastymu, nors ir poemos sužietas ir kompozicinė struktūra atspindi realius gyvenimo santykius ir proporeijas.

“Baltosios nakties” poetinis rūmas statomas iš nevienodų plytų, tačiau jos tik dar labiau paryškina, koks tai didingas statinys. Atviros emocijos kalba ir užslėpta potekste, lakoniškai apmesta panorama, gyvenimo peripetijomis ir dvasiniais lūžiais ši poema bene netikėčiausia ir labiausiai neišmatuojama poetiniu sekstantu. Bet visą tą šakotumą

apsprendžia poeto skverbimasis į pačią gyvenimo esmę, priverčias skaitytojus pajusti gyvenimo pulsą, rūšias akimirkas, džiaugsmingą gėrio ekstazę ir konvulsingai virpančio blogio šnapavimą.

Tragizmo ašmenimis

“Pirmasis rekviem” — gana savotiška poema, iki širdies verianti ašmenimis savo tragizmu. A. Mikuta pavyko sukurti tikrai tragišką Tomo Perkinso paveikslą. Gražiausia poemos vieta — Tomo motinos rauda. Dramatizmo kupinai įvaizdžiai, realizmu, motinos aimanų ir skausmų intymumu, objektyvios tikrovės vaizdais poetas pasiekė tikrai aukštą meninio poetiškumo lygį ir labiausiai priartėjo prie lietuvių liaudies raudų meninio įprasminimo:

...Sūneli bano vientūrėli,
daigeli mano žalias,
nikirto tave dalgėm
ir padkavom suspardė... (33 p.)

Kova tarp gėrio ir blogo

“Gelmių žuvis” savo koncepcija, atvirai keliančia nūdienos problemas, labiausiai akcentuoja žmogaus valios, neišsėmiamos jėgos pradus, gėrio ir blogio kovą. Poetas čia itin nusistatęs prieš gyvenimo piktžaidžių uždangstymą, be-reikalingą užglostymą:

Nejaugi tu tikėtai giedosi,
Karste romantiką užkalęs,
Ir tik apatiškai spoksosi
Į savo protėvio medali.
Atplėšk lentas, išleisk kovą,
Nesizėgnok, įnain gyva.
Ir paieškok, — kur nors po lova
Dar guli ryžto vėliava. (64 p.)

Per žuvų monologus, tiesioginę ir drauge perkeltinę prasmę A. Mikuta kuria bevedės minios ir sustabėjusio žmogaus paveikslą. Poetas randa lemiančią egzistencijos jėgą — kovą, tegul ir utopišką, bet vis dėlto — kovą, o ne nailonais apkarstytą merdėjimą, ne baimę išsikirti į galop, ne prasmę, randamą “gurgiančiuos pilvuos”.

Visų poemų turinys gan sudėtingas, reikalauja įtempti valios pastangas. Čia nebegalima laisvai gerdžiavoti poetiniu delikatesu — reikia pagalvoti. Tačiau, svarbiausia, mintis, nors ir užslėpta, nesunkiai atrandama, ir tai pasiekti padeda tiek nevienodas poemų sukirpimo rūbas, tiek ir filosofinis akmuo, glūdis ant aštriabriaunės ašmenų.

Giesmė apie šiaurę

Knygoje randame ir dvejetą giesmių bei tris balades. Bene labiausiai imponuoja “Giesmė apie šiaurę”. Gal būtų todėl, kad apie speigracijo kraštą mes dar palyginti mažai žinome, o gal būtų dėlto, jog poetas prabyla labai gyvu, poetiškai įprasminuotu balsu. Šiaurė čia taip apgobta lyrine atmosfera, jog nuosirdumas ir net dainingumas pagauna betarpiškai, vos perskaičius pirmas eilutes. Savotiškai patraukliai nuskamba ir “Baladė apie tuščią garvę”; ji trykšte trykšta liaudišku humoru, lyryzmu, o melodingi sąskambiai suteikia baladei žaismingumo ir drauge dainingo balsingumo:

Kartą ėmė ir išsoko
toks jaunutis mašinistas
ir iš garvežio į pievas
nusiritio, oi lia lia. (79 p.)

“Ašmenys” — dar viena (ketvirtoji) Algimanto Mikutos poetinė verdėnė, kuri maloni upokšniū nučiurleno į lietuvių poezijos jūrą.

Augustas Tamaliūnas,

“Laisvės” skaitytojas Lietuvoje

MEDŽIŲ GYDYTOJAS

Ant šakelės žvirblis tupi —
Kirminėliai, mat, jam rūpi.
Greitai juos visus išrankios,
Bus dėkingos šakos tankios.

Žvirblis šakelės sugydo,
Tos — žiūrėk — žiedais pražydo...
O nenuorama paukščiukas
Apie kitą medį sukas.

Augustas Tamaliūnas

Miami Fla.

Kas naujo apie mūsų miestą

Praėjusios žiemos turistų sezonas nebuvo taip geras, kaip kas tikėjosi. Priežastys yra kelios: per daug aukštos kambarių kainos, dar iš rudens labai pabrangino, daug iš pensijos gyventojų žmonių nebelėgali už kambarį užsimokėti.

Prieš aukštas kainas buvo daug protestų ant Miami Beach, net ir gatvėmis maršavo. Bet daugiau kalbėjusieji namo parėję rado pranešimą, kad jiems ten daugiau vietos nėra: “Išiekit!”

Reikalavimas rendų kontrolės neva buvo patenkintas, bet vėliau pradėjo su ta kiti, kad nelegališką, su ta kontrole nesiskaito.

Vienas nuomotojas pasiskundė Sveikatos įstaigai, kad jo gyvenamame pastate yra daug vabaly, pelių, tai pastato savininkas pakėlė jam nuomą nuo \$155 iki \$350.

Dabar viešbučių savininkai tariai kaip patraukti turistus. Jie išleis kelis šimtus tūkstančių dolerių garšinimams, bet kambarių ne-duosią nė kiek pigiau.

Žmonės naudojasi kitų nelaime

Prieš keletą savačių buvo nužudyta “Rose Lady” (R. Danford). Ji gyveno viena ant N. W. 79th St. Jos sūnus kariuomenėje.

Vieną popietę ji vėlai važiavo iš miesto krautuvės. Spėjama, kad įėjus į stubą ji buvo užpulta ir pasmaugta. Sakoma, turėjo gerus užraktus, tad menama, kad užpuolikas buvo per mažąjį langutį įlindęs į butą pirma jos.

Kadangi ji gyveno iš nedidelės pensijos, tai apie stubą turėjo prisisodinęs daug rožių, sakoma, apie 500 dolerių vertės, jas pardavinėdama pagerino savo pragyvenimą.

Kuomet kaimynai ir iš apylinkės ggyventojai sužinojo, kad “Rose Lady” jau nėra gyvos, puolėsi rauti, kasti, vežtistas jos mylimas gėles, neklausiant, ar jos giminės leidžia.

:-

Šį pavasarį beveik du mė-

nesius mes neturėjome lietaus. Augalai ir žolė veik išmirę, nes ne visi gali kasdien laistyti.

:-

Prezidentas Nixonas dažnai atvažiuoja į Key Biscayne (arti Miami) pasilsėti. Paskutiniu laiku jam atvažiavus atmaršavo Taikos mylėtojai jaunuoliai protestuoti prieš karą. Bet “aniuolai sargai” jaunuolių arti prie prezidento nepileido, liepė skirstytis. Tuomet virš pora šimtų jaunų žmonių vaikščiojo gatvės gale palei prezidento kaimynų namus.

Saulutė

Pranešimas

So. Boston, Mass.

Busas į apskričių pikniką, Gedimino parką, Bradford, Mass. išeis nuo 318 W. Broadway, So. Bostone, birželio 21 d., 12 val. Visi, kurie turite nusipirkę bilietus, būkite laiku, ir tie, kurie norite važiuoti, ateikite, nes buse vietos yra dėl 42 žmonių, užsiregistravusių yra 30 žmonių.

Prašome visus pribūti laiku, ir visi važiuosime į pikniką laiku. S. Rainard

Naujas šventasis

Paulius paskelbė Juaną Avilą šventuoju, girdamas jį už apgynimą savo kuniškiško celibato. To žmogaus jau nė kaulų nėra, žemė apsilaižydama suėdė viską, nepalikdama nė dulkių vėjui papustyti, o popiežius šv. Petro bazilikoj esant 6,000 Ispanijos pilgrimų, priskaitant ir justicijos ministrą Antonio Maria de Oriol, ir skaičių kardinolų ir archiepyksopus, paskelbė jį šventuoju, pasodindamas po dešinei dlevo tėvo. Tai aiškus išjuokimas vadinamo pono dievo. Bet jis be senos pamisėlių kvailybės negali žengti pirmyn.

Juanas gimė 1499 iš turtingo žydiško tėvo, pasiapylinkės ggyventojai sužinojo, kad “Rose Lady” jau nėra gyvos, puolėsi rauti, kasti, vežtistas jos mylimas gėles, neklausiant, ar jos giminės leidžia.

J. N.

NAUJA KNYGA APIE AMERIKOS LIETUVIUS
PARAŠĖ ŽYMUS LIETUVOS RAŠYTOJAS

Juožas Baltušis

Knyga pavadinta:

“TĖVŲ IR BROLIŲ TAKAIS”

Savo gražia ir žodžiais turininga kalba nepaprastai įspūdingai rašytojas apibūdina lietuvių gyvenimą Amerikoje.

Prieš dvejus metus rašytojas Juozas Baltušis lankėsi Amerikoje. Jis plačiai susipažino su lietuviais ir aplankė daugelio namus.

Taigi savo knygoje “Tėvų ir Brolių Takais” jis įdomiai ir labai gražiai aprašo apie jų gyvenimą ir pokalbiuose gautus iš jų įspūdžius.

Kietais apdaraais ir yra išspausdinta daug įdomių paveikslų iš Amerikos miestų centrų ir mokslinių įstaigų.

Knyga iš 325 puslapių, kaina \$2.00

KNYGA — “TĖVŲ IR BROLIŲ TAKAIS”
gaunama

“LAISVĖS” KNYGYNE

102-02 Liberty Ave., Ozono Park, N. Y. 11417

J. JAUNISKIS

Pašnekasys su senu laisvamaniu

Nuvykus į tėviškę, įdomu susitikti asmenis, kuriuos teko pažinti prieš karą. Per trisdešimt metų laikas pa-keičia žmones, jie atrodo lyg nebe tie, tačiau iš esmės jie vis dėlto gyvena didžia dalimi tuo, kuo ir anksčiau.

Aplankiau senuką, kadaise žinomą apylinkės ateistą. Anais laikais jis prenu-meravo "kultūros" žurna-lą "Laisvamanį", pažista-miems skolino pasiskaityti storą mokslinę knygą "Die-vo idėjos evoliucija". Visi ji gerbė kaip vieną iš koo-peratyvo organizatorių. At-simenu, per vieną atvyku-sio ateisto paskaitą, tema "Ar yra dievas?" jis sėdėjo už prezidiumo stalo.

Jis nepasikeitė

Dabar jis — pensininkas. Triūsia savo sodelyje. Ta-rybiniais metais, kai itin iš-ryškėjo religijos sąsaja su klasiniais interesais, dauge-lis ankstesnių bedievių, ku-rie buvo buožių kilmės, vėl pasidarė uolūs katalikai, tapo atsivertėliais. Bet ma-no pašnekovas liko toks pat ateistas, kaip ir anksčiau, nors specialiai ir nestudija-vo marksistinės literatūros tuo klausimu.

Kodėl tokios gajos prietarų šaknys? — paklau-siau jį. — Kaip paaiškinti, kad ir dabar, kai mokslas visur užsikariauja pripaži-nimą, atsiranda žmonių, ku-rie, pavyzdžiui, eina prie komunijos, kitaip sakant, valgo dievą?

Kodėl jie valgo dievą?

Jis susimąstė, paskui pra-dėjo šnekėti, ir tarp mūsų palengva užsimezgė pašne-kesys religinių prietarų ga-ŕtumo klausimu.

— Eucharistijos kilmė vi-siems mums aiški, — dėstė jis. — Primityvus žmogus jau anksti įsitikino, kad, užvalgius kai kokių augalų, jį apima neišaiškinama "dieviška" būseną, jis pati-ria malonų apsaugimą. Ta-tai galėjo suvokti jį įti-kėti, kad suvalgęs stipraus žvėries širdį ar išgėręs jo kraujo, įgaus geidžiamą su-ypatybes. Paskui imta gal-voti, kad kai kurie gyvuliai

yra ypatingi, kad juose gy-vena kažkokia antgamtiška dievybės galia, kad tie gy-vuliai šventi. Iš čia šven-tų gyvulių aukojimas ir valgymas. Paskui žyniai abstrahavo gyvulių valgy-mą į paragavinį vyno ir paplotėlio, kuriuose esanti dievybė.

— Vadinasi, dievas yra žmogaus psichikos produk-tas?

— Taip. Dievas yra visa-pusiškas žmogaus idealas. Žmogus trokšta būti visa-galis, nemirtingas, visaži-nantis, teisingas, kuriantis naujus dalykus, dėl jų pasi-aukojantis. Visi dievui pri-skiriami bruožai kyla iš pa-čių esminių žmogaus troški-mų, jo norų. Todėl, visai suprantama, kad žmogus, trokšdamas šių norų išpildymo, valgo dievą, tai yra, jis seka papročiais, nesą-moningai tikėdamas, kad, suvalgęs dievą, pats taps nors dalinai į jį panašus.

— Na, o kaip teologai paaiš-kina dievo buvimą eucharis-tijoje? — paklausiau.

— Paprasčiausiai. Jie griebiasi panteistinės idė-jos, kad visa, kas dievo su-tverta, yra dievo dalis, o dievo dalis — tai kartu ir dievo visuma. Todėl viskas pasaulyje yra dievas. Be to, kad būtų įspūdingiau, pasi-telkiami magiški konsekra-cijos žodžiai.

Kvaila pasaka

Toliau jis atsiminė iš sa-vo vaikystės.

— Mūsų pradinėje mokyk-loje sklido pasakojimas apie tai, kaip keli išdykėliai pa-voję iš altoriaus eucharis-tines ostijas. Norėdami iš-mėginti, ar jose yra dievas, jie įbedė į jas virbalą. Ir tikrai, iš jų ėmės tekėti kraujas. Tuos išdykėlius apėmęs toks siaubas, kad jie ėmė bėgti per ežerą, le-užas įlūžęs ir jie visi nu-skendė.

— Dabar, žinoma, ir uo-lūs katalikai tokiais daly-kais nebetiki, tačiau eina kėti, kad suvalgęs stipraus žvėries širdį ar išgėręs jo kraujo, įgaus geidžiamą su-ypatybes. Paskui imta gal-voti, kad kai kurie gyvuliai

bažnytinė muzika, architek-tūra, tapyba — žodžiu, vi-sų meno rūšių sintezė.

Žmogus save tobulina

— Bet pašmonėje, man atrodo, juos veikia noras tobulėti, tapti panašiems į savo idealą — dievą. Apsi-švietęs žmogus supranta psichikos dėsnius ir žino, kas ugdo jo dvasią, kas pa-kelia jį į aukštesnę pakopą, kas jį tobulina. Ir jis, elg-damasis, kaip reikalauja tie psichikos dėsniai, ugdo savo charakterį, plečia savo as-menybę, tampa kilnesniu žmogumi.

Tikintieji, tų psichikos dė-snių nežino arba nenori ži-noti, ir, stumiami savo pa-samones noro taip pat to-bulėti, griebiasi tradicinių priemonių. Būdamos primi-tyvios, jos yra atliekamos mechanškai, be psichikos įtraukimo, ir tampa bepras-miu ritualu. Mechaniskas dievo valgymas tik dar la-biau atbukina žmogaus pri-gimtyje slypintį norą tobu-lėti, kuris, ir yra ta prie-žastis, dėl kurios kai kas il-gesni laiką neatsisako šio religinio prietaro.

Kova su prietariais

— Na, o kaip jums atro-do, kokie tie psichikos dė-sniai, kurių laikydamasis žmogus tobulėja, kaip jį išsireiškiate, tai yra, artėja prie savo idealo?

— Čia nelengvas klau-simas, — pripažino mano pa-šnekovas. — Spauda pilna straipsnių, kuriuose šitokie dalykai kuo plačiausiai dis-kutuojami. Čia reikia įveikti ne tik religinius prie-tarus, bet taip pat ir dau-gybę įsigalėjusių pseudo mokslinių prietarų, kuriuos sugriauti mūsų laikais yra sunkiau, negu grynai reli-gines nesamones.

— Aš mažai susipažinęs su psichanalizės mokslu, — dėstė toliau senukas, — bet, man rodos, jis iš esmės tei-singai atskleidžia žmogaus pašmonėje slypinčias jė-gas. Lig šiol buvo įsigalė-jusi nuomonė, kad malonu-mų siekimas yra svarbiau-sias pažangos akstinas. Ir čia buvo suprantamas jusli-nių malonumų siekimas. Bet psichologai nustato, kad žmogus savo prigimti-mi yra visuomeninė būtybė, kad visuomeninis instinktas jame esąs daug stipresnis už žemesnį individualizmo instinktą. Visuomeninis in-stinktas ir esąs toji jėga, kuri stumia visą pažangą į priekį. Todėl paklusimas tam visuomeniniam pažan-gos instinktui kaip tik ir yra kelias į tobulėjimą. O individualistinis noras siekti malonumų, gyvenant pa-razitiškai, yra žengimas at-gal, sugyvuėjimas.

Nors draugai gelbsti nuo širdžiai, bet mano Juozelio sveikata gerėja labai pa-lengva. Bet visgi eina į ge-d-rąją pusę.

Draugė M. Kvietkas daug suraminimo suteikė, pa-šaukdama telefonu, ir šiaip gauname gerus linkėjimus nuo senų pažįstamų ir drau-gų suraminimo laiškais.

Visiems širdingai dėkoja-me, kurie kuo nors priside-da prie pagalbos laike ne-laimės. Nes jeigu minėti draugai ir draugės nebūtų atėję mums į pagalbą, tai būtų buvę labai sunku per-gyventi tą sunkų laiką. Prašom gerus prietelius — priimkite mūsų padėką, nes kitaip negalime jums atsi-teisti.

— Bet ar šito paties žmo-gus negali siekti, valgyda-

mas dievą? — ironiškai pa-stebėjau.

Dievo valgyti nebereikia

— Dievo valgymas mūsų laikams yra koks ana-chronizmas. Vien tik mintis, kaip aprašyta J. Ragauskio knygoje "Ite, missa est", kad kunigas turi segiotis kelnes kaire ranka, nes de-šiniąją dalina komuniją, jau kelia šleikštulį, pagal-vojus apie dievo valgyimą. Ši primityvė jau seniai atgyveno savo laikus. Da-bar mes suprantame, kad ja kadaise pasireiškė žmo-gaus prigimtyje slypis no-ras tobulėti. Ir šiandien, kur mokslas nepasiekia žmonių samonės, ji dar te-bepraktikuojama kaip pri-mityvi priemonė vietoj nau-jo, mokslo pagrįsto žmo-gaus asmenybės tobulėjimo, žmogaus kilimo į aukštesnę pakopą.

Nors mano pašnekovas nebuvo nuodugnai susipa-žinęs su marksistiniu-len-i-nistiniu mokymu apie reli-giją, tačiau jo pareikštos mintys man pasirodė įdo-mios, — juk jos iš dalies paaiškina, kodėl religinės apeigos ir dogmos, kurios, būdamos absurdiškos, vis dar kai kur kol kas išlieka.

J. Jauniskis

Miami, Fla.

Padėkos žodis prieteliams

Noriu trumpai keliais žo-džiais padėkoti savo ge-riems prieteliams, kurie at-ėjo mums į pagalbą laike mano vyro ligos. Kadangi Juozas yra sunkios ligos varginamas jau ketvrti metai, tai abiejų jėgos labai sumažėjo. Taip, kad be draugų pagalbos negalima apsieiti. Labai nuširdžiai dėkojame Juozui ir Olga-i Šimkams, Zig. ir Regina-i Kubiliams, Vincui ir Elzbie-Šimkams, Vincui ir Elzbie-tai Stankams, kurie nuve-ža pas daktarus ir į ligoni-nes, taipgi ir maisto parū-pina — atveža iš krautu-vių. J. ir M. Koch mums daug pagalbos suteikė, duo-dami patarimus visame ka-me, kur tik yra reikalas.

Kuomet praeitą žiemą, svečiavosi Juozas ir Helena Šarkūnai, tai jie mums gel-bėjo. Daug laiko reikia iš-eikvoti nuvažiavus pas dak-tarą, tai draugė Stankienė turėjo sėdėti mašinoje ko-kias tris valandas ir laukti mūsų pakol atlikom reika-lus. Draugas S. Grubliaus-kas taipgi mums daug pa-tarnauja, kur yra reikalas, nuveža.

Nors draugai gelbsti nuo širdžiai, bet mano Juozelio sveikata gerėja labai pa-lengva. Bet visgi eina į ge-d-rąją pusę.

Draugė M. Kvietkas daug suraminimo suteikė, pa-šaukdama telefonu, ir šiaip gauname gerus linkėjimus nuo senų pažįstamų ir drau-gų suraminimo laiškais.

Visiems širdingai dėkoja-me, kurie kuo nors priside-da prie pagalbos laike ne-laimės. Nes jeigu minėti draugai ir draugės nebūtų atėję mums į pagalbą, tai būtų buvę labai sunku per-gyventi tą sunkų laiką. Prašom gerus prietelius — priimkite mūsų padėką, nes kitaip negalime jums atsi-teisti.

Juozas ir Emma Šliekai

Montello, Mass.

LLD 6 kp. mėnesinis su-sirinkimas atsibuvo pirmą sekmadienį, birželio 7 die-ną, Liet. Taut. Namų kny-gyne. Narių dalyvavo 11-ka. Buvo išduoti kuopos rapor-tai. Perskaitytas pereito su-sirinkimo protokolas. Pa-tiektas ir finansų raportas.

Kp. narių turi 31, visi pasimokėjo duokles už 1970 metus.

Buvo pakeltas klausimas apie mūsų piknikus. Pava-sarinis piknikas įvyks bir-želio 21 d. Nutarta gauti busą. Tam darbui išrinkta komisija — George Shimai-tis, A. Markevičienė, M. Gutauskienė ir Rožė Wal-lan. Busas jau nusamdytas. Išėis nuo Liet. Taut. Namų, 668 N. Main St., 11 val. ry-to. Asmeniui kainuos \$2.50, grįš namo iš pikniko 6 val. vakare. Sudėjo po \$1.00: K. Kalvelienė, A. Markeviči-ėnė, A. Skirmont, nuvešti do-vanas parūpins M. Gutaus-kienė.

Po to buvo apkalbėta "Laisvės" spaudos pikni-kas, kuris įvyks Liepos 12, Worcesteryje, Olympia par-ke. G. Shimaitis pranešė, kad jau busas yra užsaky-tas dėl 45 pasažierių. Nutar-rem narius, kurie važiuos į "Laisvės" pikniką, sura-šyti parvažiuodami iš 7 ap-skricio pikniko birželio 21 dieną.

Dėl "Laisvės" pikniko kp. paaukavo \$5.. Jau pradėjo-me platinti įžangos tikie-tus.

Po LLD 6-tos kuopos susirinkimo

Tą pačią dieną po pietų atsibuvo moterų apšvietos klubo mėnesinis susirinki-mas. Atidarė pirmininkė Marijona Gutauskienė, K. Čereškienė perskaitė pereito mėnesio užrašus. Likosi priimti. Į klubą įsirašė viena nauja narė — Vero-nika Balkienė, likosi prim-ta su pagarba.

Buvo apkalbėtas 7 apskri-cio pavasarinis piknikas. Įvyks birželio 21 d., Gedi-mino parke, Bradford, Mass., netoli Haverhill.

Pradžią nuo pietų. Nutarė dalyvauti, važiuoti LLD 6 kp. samdytu busu. Kai ku-rios draugės žadėjo parū-pinti dovanų — pyragų ar šiaip ko nors vertingo.

Po to buvo pakeltas klau-simas apie "Laisvės" spau-dos pikniką liepos 12 dieną Olympia parke, Worcester-ryje. Nutarė paaukoti iš kasos \$5. Apsiėmė A. Mar-kevičienė, paėmė \$5 ir nuo LLD 6 kuopos, parūpinti ką nors vertingo dėl laimėji-mo. Pasidarbavo Ter. Ka-minskienė. Taipgi nutarė surengti vasarinį pikniką rugpičio 9 d., K. Ustupų sode, Montello, 27 Clevel-land Ave.

Po to turėjome draugiš-ką "pariukę", visi linksmi-laiką praleidome.

George Shimaitis

Adresuodami laiškus būti-nai uždeikite "Zip Code" nu-merį.

Būtinai išamžinkite "Lai-svės" 60-mečio albume, kuris jau ruošiamas.

J. Kunca

Worcester, Mass.

Tradicinis "LAISVĖS" piknikas įvyks LIEPOS 12 d. OLYMPIA PARKE, So. Quinsigamond Av., Shrewsbury.

Šiame piknike atvažiuoja HARTFORDO LAISVĖS CHORAS ir visi Naujosios Anglijos lietuviai. Susitiksi-te savo senus pažįstamus, kaimynus.

Turėsime svečių iš "LAISVĖS" kolektyvo, Rengėjai

HELP WANTED-MALE-FEMALE

HELP WANTED-MALE-FEMALE

HOWARD JOHNSON'S
IS LOOKING FOR
COOKS
SHORT ORDER
\$150 WEEK
Free benefits including:
* Uniforms
* Paid Life Insurance
Call 201-538-9718
An Equal Opportunity Employer
* Paid Vacation
* Hospitalization
(38-45)

TRANSIT OPERATORS
Experienced preferred. But will train Excellent fringe benefits. Pa-ramus area. Call Mr. Klemt. MID-LAND BANK, 201-265-5555. (44-48)

MECHANICAL
TROUBLE SHOOTER
Box Machinery. Medium sized plant needs man who will trouble shoot and maintain various mechani-cal equipment. Must understand me-chanics. Age no restriction. Equal opportunity employer. Apply: Alex-ander Unger, Inc., 15 Industrial Drive, New Brunswick, N. J. 247-6015. (44-48)

FACTORY WORKER
Opening for full time or summer help. Diversified plant work. Call 939-2030. Vitra Seal Co. E. Rutherford, N. J. (44-50)

HOUSEWORK and Cooking.
2 Adults. 5 1/2 days week.
Sleep in. Call 825-0856
Before 12 Noon. (44-47)

WOMAN, mature, to care for in-valid woman, and housekeeping. 5 to 6 days a week. Small adult family. Fox Chase section, Philadelphia. 215-592-6732. Between 9 AM and 5 PM. After 7 PM FI 2-6313. (41-45)

Wallingford, Conn.

Gegužės 31 dieną čionai mirė Elenora Stankienė, su-laukus 76 metus amžiaus. Paliko giliame liūdesyje du sūnus — Joną ir Andrių, dvi dukras — Oną ir Mary, brolių Juozą Matuzą, gyve-nantįj Mexico, Me., seserį Petronę Naujulenę ir gru-pę anūkių.

Velionė Elenora skaitė "Laisvės" ir mylėjo apšvietą. Buvo draugiška, daug kar-tų yra finansiniai parėmu-si apšvietos reikalus. Gai-la geros draugės netekus. Laidotuvės buvo vien tik šeiminės.

Varde visų velionės draugų užuojauta jos likusiai šei-mai.

Ilsėkis, Elenora, šios ša-lies žemėje.

J. Kunca

EXCLUSIVE COUNTRY CLUB.
Under new management. Waiters and waitresses, experienced. Own transportation. Loudonville, N. Y. 518-889-0246. (41-50)

PLANT ELECTRICIAN
To take charge of electrical main-tenance and installation for entire plant. All day shift work. Super seniority protection. Good pay. Li-beral company paid benefits. A real opportunity for the right person. Apply in person.
LAWRENCE HOSE CO.,
Brunswick Pike,
Lawrence Township, N. J. (44-47)

EXPERIENCED
COOK WANTED
See Chef
HOTEL STERLING
Wilkes-Barre, Pa. (44-50)

SECURITY GUARDS
We are seeking men for our newly created Security Guard Force. Requirements are a neat appearance and depend-ability. Experience not necessary but helpful. Excellent Salary and employee benefits. Call 566-4000, Mr. S. Andresen or Mr. J. Fresh-nock. Midlan Glass Co., Inc. An equal opportunity Employer. (44-47)

AUTO MECHANICS
1st class mechanic wanted for busy shop. Must have G. M. expe-rience. Excellent pay and flat rate plan and many benefits and vaca-tion. Call Ed Haub. 664-7700. NOR-MAN BUICK, 39 Kinder Kamack Rd., Westwood, N. J. (39-45)

AUTO BODY MAN
Must be a good combination man. Excellent opportunity for right per-son with growing but established shop. Good pay. Flat rate plan and many benefits. Call Ed Haub. 664-7700. NORMAN BUICK, 39 Kinder Kamack Rd., Westwood, N. J. (39-45)

EXPERIENCED
COOK WANTED
See Chef
HOTEL STERLING
Wilkes-Barre, Pa. (42-48)

HOUSEKEEPER. For hospital — \$1.75 per hour. Own transportation. References. Flexible hours. Must be able to work one week-end a month. RUSH HOSPITAL, Malverne, Pa. 215-647-3150. Ext. 219. (42-48)

Pavasarinis spaudos piknikas

Rengia LLD 7-oji apskritis Gedimino parke, Brad-ford, Mass., birželio 21 d. Rengimo komitetas pasimojo padaryti šį pikniką istoriniu — visą pikniką susukti į filmą, vėliau pademonstruoti lietuvių kolonijose. Už-baigus filmo demonstraciją, bus pasiųstas į Lietuvą, kad ir mūsų artimi giminės matytų, kaip kultūringai ben-draujame. Kam tik sveikata tarnauja, būkite piknike, o vėliau matysite patys save filme — bus dedama pastan-gos, kad visi dalyviai patektų į filmą.

Pikniko programa

Pradžią 10 valandą ryto. Kalbą pasakys Antanas Bimba. Meninę programą atliks worcesteriečiai, šokiams gros Antano Kuliešiaus muzika.

Filmų sukimas: Būtų gerai, kad kiekvienas mies-tas būtų vienoje grupėje ir turėtų savo miesto iškabą; taipgi ir solistai ir jų grupės turėtų turėti iškabą. Mat, vėliau rodant filmą, ne tik grupuotė bus vaizduojama, o ir iš kokios kolonijos (miesto) ji yra.

Jeigu oras būtų ir nepalankus, piknikas įvyks, nes svetainė didelė.

Jūs, niujorkiečiai, atvažiuokite iš vakaro, mes vie-tos turime jums pernaktvoti. Po kelionės pasilsėsite ir smagesni būsite piknike.

Kelrodis: Bostoniečiai, važiuodami keliu 93, prava-žiavę 133, matysite iškabą Haverhill ir užvažiuosite ant kelio 495. Pavažiavus 9 mylias, matysite River St. dešinėje. Važiuokite iki pamatysite tiltą per upę, pravažiavę tiltą, apačia geležinkelio, laikykitės kairėje, imkite trečią gatvę dešinėje ir važiuokite tiesiai iki pamatysite iškabą 97, dešinėje parkutis ir pro jį važiuokite į dešinę, — aštun-ta gatvė bus Montvale St.

T. ALOTA

Mintys apie marksistų ir krikščionių dialogą

Vakarų spaudoje retkarčiais pasirodo straipsnių apie mėginimus vystyti marksistų ir bažnyčios dialogą. Anglijoje buvo suruošta net bendrų susirinkimų, kuriuose kalbėjo žymūs marksistai ir dvasininkai. Neseniai pažangus amerikiečių dienraštis "Daily World" persispausdino šia tema straipsnį su K. Markso ir dabartinio popiežiaus portretais.

Tokiuose straipsniuose bei pasakytose kalbose ieškoma to bendro pagrindo, kuris padėtų abiem pusėm imtis suderintų priemonių taikai užtikrinti ir pašalinti naujos karo katastrofos pavojų.

Nedaug tepasiekiata

Tačiau tokie dialogo mėginimai kol kas neduoda apčiuopiamesnių rezultatų. Matyt, abi pusės yra tiek priešingos filosofinėmis savo koncepcijomis, kad, nepaisant paskirų entuziasmų, nepavyksta rasti bendro atramos taško, kuris padėtų griebtis konkrečių bendrų veiksmų.

Ne per seniausią man teko skristi į Tarybų Sąjungos pietus. Mano kaimynas pasirodė esąs ekskurgas, gyvenęs ir dirbęs Vilniuje, kunigų seminariją baigęs jau tarybiniais metais Kaune.

Apie save jis nelinko daug pasakotis. Mūsų pašnekesys lietė įvairias pašalines temas. Tačiau per tą keletą valandų pasikalbėjimą jo pareikštos mintys apie mirties dialogą pasirodė įdomios, ir aš čia apytikriai jas atpasakioju.

Požiūris į istoriją

—Man rodos, kad pagrindinis krikščioniškosios pasaulėžiūros ir marksizmo-leninizmo prieštaravimas slypi ne filosofinėse jų koncepcijose, — kalbėjo mano pašnekovas. — Patį svarbiausią skirtumą galima suvesti į tai, kad krikščionybė žmonių istoriją vertina statiškai, neižiūri į jo kio tikslingo vystymosi, mato tik artėjimą į katastrofišką pasaulio pabaigą ir paskutinį teismą, o istorinis materializmas išaiškino, kad žmonija žengia kas kartą aukštesnę vystymosi pakopą, kad pažangos siekimas yra pagrindinis žmonijos egzistavimo dėsnis.

—Bet ar primityvus žmogus galėjo taip lengvai įžvelgti tą žengimą į priekį? — įterpiau klausimą.

—Žinoma, istorijos priešaušryje sunku buvo įžiūrėti šį pažangos dėsni. Todėl, suprantama, krikščionybė negalėjo suformuluoti, kad kiekvieno žmogaus pagrindinė pareiga, įdiegta pačios prigimties per ilgus vystymosi amžius, yra burtis į kolektyvą ir, kolektyvą tapus kelskarta galingesniai, siekti pažangos. Vietoj to krikščionybė liepė žmogui santykiuoti su mistiniu dievu ir siekti per jį savo sielos išganymą. Žmogui esą nebūtina telktis į kolektyvą. Daugelis šventųjų atsiskyrėlių bėgo į miškus ir tyrus, kad, atitrikę nuo žmonių, galėtų geriau priartėti prie dievo. Savo

paties sielos išganymas buvo pirma visko!

Bažnyčios teisinimas skurdo

Po trumpos pauzės, lėktuvui išnirus iš debesų, jis tęsė:

—Kas kita būtų, jeigu bažnyčia žadėtų pomirtinį gyvenimą tiems, kurie žemėje pasidarbavo žmonijos pažangai. Tada jie savo žygiams ir triūsui tikrai liktų nemirtingi ir jų nuopelnais džiaugtųsi tolesnės kartos, kuriose jie tarsi toliau gyventų žemėje. Tokiu būdu jie lyg savotiškai "atpirktų", išvaduotų tolesnės kartas iš primityvaus, vargingo kono gyvuliško gyvenimo. Tačiau dvasininkija, nukreipdama tikinčiųjų dėmesį į anapusį gyvenimą, anaipol to neakcentuoja. Priešingai, net liepia niekinti ne tik savo paties, bet ir savo artimųjų žemiškąjį gyvenimą šiame pasaulyje. Taip bažnyčia savo dogmomis verčia tikintįjį šalintis nuo pažangos, tai yra, prieštarauti pagrindiniam pačios gamtos įdiegtam instinktui.

—Bet juk paskutinėse enciklikose, kaip "Pacem in terris", popiežius skiria daug dėmesio žemiškojo gyvenimo plėtojimui, — bandžiau prieštarauti.

—Taip, bet bažnyčią kauso daugybė primityvių kulto liekanų, — aiškina mano bendrakeleivis. — Popiežiaus kelionė į Fatimą Ispanijoje, kur neva buvo apsi-reiškusį švenčiausioji mergelė, rodo ne ka kita, kaip pritarimą stambeldiškam senoviškosios Astartės ar Izidės kultui. Arba artėjančios pasaulio pabaigos skelbimas! Bažnyčia nepasmerkia absurdiškiausių savo teiginių, kuriuos ji paveldėjo iš stambeldybės prieš du tūkstantčius metų. Fantastiškiausios pasakos, mitai, alegorinės legendos ir visokeriopos pasakojimai suplakami į krūvą su tikrais istoriniais faktais, ir reikalaujama visa tai laikyti, nė kiek neabejojant, tikrai buvusiais, autentiškais įvykiais.

Naujasis mokymas

—Na, o istorinis materializmas?

—Istorinis materializmas atskleidė, kad žmogus tapo galingas kaip tik todėl, kad ėmė gyventi kolektyviai, visuomeniškai. Bendrai pavartotas darbo įrankis, o taip pat ir ginklas, buvo daug efektyvesnis kovoje su negailestinga aplinka. Žmogus tobulėjo per kolektyvinio darbo procesą. Atskiro visuomenės nario pareiga kolektyvui kaskart vis stiprėjo individo pasąmonėje. Jis norom nenorom prigimties buvo verčiamas pliusėti didžiajame žmonių bendruomenės skruzdėlyne, dalyvauti kolektyvinėje jo kovoje už būvį. Čia, kaip ir organizuotame bičių avilyje, kiekvienas gavo pareigas, atlikti vieną ar kitą funkciją — maitinti kolektyvą, auginti naują kartą, stovėti avilio sargyboje, kautis, užpuolus plėšikams, ir taip toliau.

—Bet juk žmonės — ne vabzdžiai!

—Vabzdžius gena aklas instinktas, o žmogus gali visuomeniškai savo instinktui sąmoningai arba pritari, ar nepritarti. Jis gali jam paklusti ar prieštarauti.

Apie "dangaus linksmybes" Man tylin, jis dėstė toliau:

—O krikščionybė įsakiama klausytų savo visuomeninio instinkto, kad per kolektyvą tarnautų pažangai. Priešingai, ji skelbia, kad žmogus turi tik individualiai, paskirai siekti pomirtinių malonumų — dangaus linksmybių. Žmogus gali valdyti turtus, gyventi iš kolektyvo darbo, parazitizuoti jį ir kartu maldomis išgelbėti savo sielą. Dėl to krikščionybė ir kapitalizmas taip vienas kitą papildoma. Parazitizmo pateisinimas, tur būt, ir yra pagrindinis skirtumas, kuris trukdo pirmiausia rasti bendrą kalbą tikinčiųjų ir marksistų dialoge.

—Bet šventraštėje pasakyta: "Lengviau kuprąn-gariui pralįsti pro adatos skylutę, negu turtuoliui patekti į dangaus karalystę."

—Šis posakis skirtas tik beturčiams paguosti, — atsakė man ekskurgas. — Manoma, kad vargšai nebėra tokios skriaudos, įtikinti, jog visi turtuoliai eis į pragarą. Aplamai, beturčių dėmesio nukreipimas į pomirtinį gyvenimą turi tikslą pateisinti parazitavimą. O marksizmas pirmiausia ir siekia pašalinti šį parazitavimą kaip didžiausią žmonių blogybę, pačio pagrindinio žmogaus instinkto pažeidimą. Modernieji teologai, kaip, pavyzdžiui, Olandijoje, stengiasi dedoguoti krikščionybę. Naujuose katekizmuose nekalbama apie nekaltą mergelės Marijos prasiidėjimą, apie fizinį Kristaus prisikėlimą iš mirusiųjų. Pripažįstama Darvino evoliucijos teorija ir šventraščio pasakojimas apie Adomo nuliudymą iš molio traktuojamas kaip poetinė metafora. Tačiau tie teologai nė nemano pasmerkti parazitavimo, kaip nusikaltimo žmogaus prigimčiai. Jie nemano pasmerkti kapitalizmo.

—Taip, bet bažnyčią kauso daugybė primityvių kulto liekanų, — aiškina mano bendrakeleivis. — Popiežiaus kelionė į Fatimą Ispanijoje, kur neva buvo apsi-reiškusį švenčiausioji mergelė, rodo ne ka kita, kaip pritarimą stambeldiškam senoviškosios Astartės ar Izidės kultui. Arba artėjančios pasaulio pabaigos skelbimas! Bažnyčia nepasmerkia absurdiškiausių savo teiginių, kuriuos ji paveldėjo iš stambeldybės prieš du tūkstantčius metų. Fantastiškiausios pasakos, mitai, alegorinės legendos ir visokeriopos pasakojimai suplakami į krūvą su tikrais istoriniais faktais, ir reikalaujama visa tai laikyti, nė kiek neabejojant, tikrai buvusiais, autentiškais įvykiais.

Apie "velnio apsestuosius"

Lėktuvo užėmęs maloniai stelbė mūsų žodžius, ir todėl mes galėjome kalbėtis, pašalinami mūsų nesiklausant.

—Moderniojoje literatūroje pasirodo daug veikalų, kuriuose stengiamasi užčiuopti šiandien maistaujančios žmogaus prigimties simptomus, — vėl kalbėjo mano kaimynas. — Neseniai skaičiau žinomo prancūzų rašytojo Albert Camos romaną "Svetimas." Sukrečianti knyga! Pagrindinė veikėja nužudo žmogų ir atlieka kitus veiksmus, kažkokios pasąmonės jėgos gėnamas. Jis — lyg supančio-ties belaisvis. Viduramžiais tokias žmones laikydavo "velnio apsestaisiais," de-gindavo juos ant laužo. Šiandien tai aiškinama Edipo ir kitokiais kompleksais, įvairiausiomis neurozėmis. Visa tai yra ne kas kita, kaip pažeistos visuomeniškiosios žmogaus prigimties protestas.

Griežti skirtumai

—Vadinasi, parazitizmas yra pati didžiausia žmogaus nuodėmė? — pasiūliau jam išvadą, kuri aiškėjo iš jo žodžių.

—Beveik taip, — atsakė jis. — Man rodos, šis bruožas ir sudaro neperžengiamą bedugnę tarp šių dviejų pasaulėžiūrų, kurių dialogas, atrodo, neįmanomas. Marksizmas visą dėmesį skiria žmonijos pažangai, o krikščionybė akiai blaškosi primityvaus individualizmo liūne, nematydama pagrindinio žmogaus tikslo — kolektyviai siekti pažangos. Ji liepia jam akiai grumtis dėl savo paties "išganymo," siekti vien tik savo individualių jausnių malonumų aname pasaulyje. O marksizmas, pasitelkęs paskutinius mokslo atradimus, kaskart vis labiau suprasdamas pigimties dėsnius, lyg kokiu stebuklingu, didžios jėgos svertu, išvaduoją žmogų nuo "velnių apse-dimo" ir atveria jam plačias perspektyvas kolektyviai žengti į aukštesnę žmogiskumo pakopą.

Koktėjimasis parazitizmu

Išsiskyrėme mudu Simferopolje. Kitą dieną, patogiajai važiuodamas Krymo kalnais nutiesta troleibus trasa, mintyse regėjau tą žvalų energingą vyriškį, kuriam gal apie keturiasdešimt metų, ir tiesiog negalėjau įsivaizduoti, kad jis kadaise vaikščiojo apsilvėkęs sutang.

Labiausiai man įstrigo į atmintį jo koktėjimasis parazitizmu. Tą žodį jis tarė lyg su savotišku šleikštu-liu. Ir aš vaizdavausi, kad dažno tikinčiojo Vakaruose pagrindinė svajonė yra gyventi lengvai, be jokio darbo, vien tik pramogauti. Išlošti loterijoje stambi sumą! Gauti didelį miruš-giminių giminaičių palikimą! Atrasti paslėptą lobį! Padaryti apsuksią finansinę kombinaciją! Juk apie tai rašo begalės knygų, rodo daugybė kino filmų! Parazitui būti anaipol nėra gėda buržuaziniame Vakarų pasaulyje! Ir rasti bendrą kalbą dialoge su panašiais nusiteikimais asmenimis, tur būt, tikrai nelengva.

1970 V 23

Mirė

ROCHESTER, N. Y.

Birželio 15 d. mirė Jurgis Daukas, kūnas pašarvotas Savage koplyčioje, 1080 North St. Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 17 d., Riverside kapinėse.

Šią mirties žinią pranešė telefonu L. Bekešienė. Vėliau bus daugiau parašyta.

Idomus bus Moterų Klubo susirinkimas

Trečiadienį, birželio 17 d., 6 val. vakare, įvyks Niujorko Lietuvių Moterų klubo susirinkimas. Narės būtinai turi suėti ne vėliau 6 valandą, nes prieš pradėjimą susirinkimo, nusifotografuosime.

Kaip jau buvo pranešta, poetė Violeta Palčinskaitė dalyvaus susirinkime ir kai ką paskaitys iš savo poezijos. Taipgi pasižadėjo mūsų susirinkime dalyvauti Dr. Romas Kontrauskas, vėžio ligų specialistas, ir mums pakalbėti bei atsakyti į klausimus. Taigi, susirinkimas bus labai svarbus ir nepaprastas.

Kviečiame ir vyrus į šį taip įvairų vakarą. Nėnai — vyrai ir moterys — kviečiami 7 val. vakare, į Laisvės salę, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke.

Galimas daiktas, kad turėsime ir daugiau svečių iš Lietuvos. Bet apie tai vėliau...

Sutikimas žymių turistų iš Lietuvos

Kaip jau buvo rašyta "Laisvėje," dabartiniu laiku Amerikoje randasi turistinė grupė, susidedanti iš Tarybų Sąjungos žmonių. Šioje grupėje randasi du lietuviai Kauno miesto vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja Janina Narkevičiūtė ir Vilniaus dailės muziejaus direktorius dailininkas Pranas Gudynas.

Ši grupė grįš į New Yorką apie birželio 16 d., ir jau esame susitarę, kad jie atvyks į Laisvės salę birželio 20 dieną, 3 val. popiet. Tikimės, kad visa grupė dalyvaus pas mus. Jų tarpe randasi aktorių, profesorių ir įvairių mokslininkų. Jie su savimi turi filmą, kurį mums parodys.

Šį susirinkimą ruošia Niujorko Lietuvių Moterų Klubas.

Mūsų Jonas Lazauskas jau gerai susveikęs

Pereitą ketvirtadienį buvo į "Laisvę" vėjęs mūsų linotipininkas ir veikėjas Jonas Lazauskas. Džiugu buvo jam paspausti dešinę.

Jonas atrodo labai gerai, tik truputį suliesėjęs. Sako, kad jaučiasi gerai. Mes labai laukiame jo sugrįžtant į darbą. Žadėjo dar porą savaitę gerai pailsėti, o tada jau... Tikime, kad nebūsimė suvilti. Mūsų viso kolektyvo nuosirdžiausi Jonui linkėjimai greitai ir pilnai susveikti.

PATAISA

Užuojautos skelbime lėl Donato Mažilio mirties buvo praleista pavardė Ieva Mizarienė. — Atsiprasome.

Švedijos premjeras atsisveikino su Amerika

Švedijos premjeras Olof Palme lėktuvu iš Kennedy Airport sugrįžo į Švediją. Apiešdamas šią šalį, jis laikraščių reporteriams pabėrė kai kurių pastabų.

Pirmiausia, jis pastebėjo dideli Amerikos žmonių pasidalijimą. O tai vis Vietnamo karo vaisius. Kaip žinia, Švedijos premjeras Palme šiam karui yra priešingas. Daugelis Amerikos kareivių, pabėgusių iš karo tarnybos, yra gavę Švedijoje politinę prieglaudą.

Mr. Palme mano, kad jeidua Vietnamo karas būtų nutrauktas, tai ne tik medžiaginiai, bet ir dvasiniai reikalai Amerikoje tuoj pasitaisyti. Žinoma, tokios pat nuomonės laikosi ir karui priešingi amerikiečiai.

Švedijos premjeras paminėjo du žymius Amerikos poetus, kurie buvo švediškos kilmės. Vienas jų buvo Carl Sandberg, o kitas Joe Hill. Abudu buvo liaudies poetai.

Beje, čia reakciniai elementai ruošė prieš Švedijos premjerą pikietus. Palme sako, kad jis puikiai suprato jų tikslus ir jiems "dovanoja."

Puikus žurnalistas, dar ir dramaturgas

Amerikos lietuviams jau labai gerai žinomas ir pažįstamas žurnalistas Albertas Laurinčiukas. Per keletą metų savo tarnybos "Moscow News" korespondentu Jungtinėse Tautose, jis yra aplankęs nemažai lietuviškų kolonijų ir susitikęs su daugybe lietuvių. Jo knyga "Trečioji dolerio pusė," apie Ameriką, buvo plačiai recenzuota net komercinėje spaudoje. O šiuo tarpu jo knyga "Juodasis kraujas" skaito tūkstančiai Amerikos Lietuvių Literatūros Draugijos narių.

Taigi, kaip žurnalisto ir knygu autoriaus A. Laurinčiuko talentas yra visų pripažintas. Bet dabar sužinome, kad jis yra parašęs ir pjesę (scenos veiklą), pavadintą "Vidutinė moteris." Gaila, kad mes jos dar nesame matę, tai negalime nieko pasakyti apie jos turinį. Tik tiek mums žinoma, kad drama siejasi su lietuvių išeivių gyvenimu ir veikla. Bet tas faktas, kad drama būsimi suvaidinta garsiajame Panevėžio teatre, kuriam vadovauja Miltnis, daug pasako apie vėikalo aukštą lygį ir didelę vertę.

Mes šia proga tik norime žurnalistą A. Laurinčiuką nuosirdžiausiai pasveikinti.

Rep.

Policijos komisierius skubiai sugrįžo

Miesto policijos komisierius Howard R. Leary buvo išvykęs į Vakarini Berlyną, bet kai išgirdo, kad čionai susprogdinta didžioji policijos stotis, skubiai sugrįžo namo. Jis pažadėjo nesigailėti nieko, kad surastų bombos padėjęją arba padėjėjus.

Tuo tarpu policija skundžiasi, kad jai iki šiol nepavyko surasti jokių duomenų, kurie vestų prie suėmimo kaltininko. Atrodo, kad bomba buvo labai at-sargiai padėta.

MIRĖ

Birželio 11 d. mirė Valius Juskevičius (William Yuskovic), Osceola Mills, Pa. Buvo palaidotas pirmadienį, Lietuvių kapinėse.

Velionis paliko nuliūdime sūnų ir marčią Amelia ir Walter Juskevičius (Yuskovic), gyvenančius Stamford, Conn.

Vėliau bus plačiau aprašyta apie velionį.

Reiškiame mūsų visuomenininkams Amelijai ir Walteriui užuojautą jų liūdesyje.

L. K.—tė

Parėngimų Kalendorius

Philadelphia, birželio 14 d.

Philadelphijos LLD 10 kuopa rengia banketą, "surprise party" ir gimtadienį, 1 val., A. M. istaigoje, 6024 Wayne Ave.

Birželio 20 d.

Priėmimas atvykusių turistų iš T. Lietuvos Janinos Narkevičiūtės ir Prano Gudyno, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke, 3 val. po pietų.

Waterbury, Conn.

Birželio-June 28 d., LLD 28 kp. ruošia pikniką "Laisvės" spaudos naudai, J. K. Vaitonių sodyboje. Prašome kitų organizacijų nieko nerengti tą dieną. Kl. Yenkelinienė.

Birželio 27 d.

Po pietų "Laisvės" salėje atsisveikinimas su Irena ir Levu Vladimirovais, kurie grįžta į Lietuvą, ir pasveikinimas mūsų ilgametės veikėjos ir "Laisvės" redaktorės Stefanijos Sarnos jos 75-ųjų gimimo metinių proga. Bus kavos ir kitų vaišių. Visi kviečiami.

Pranešimas

Ozone Park, N. Y.

LLD 185 kuopos susirinkimas įvyks birželio 16 d., 2 val. po pietų, "Laisvės" salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke.

KRISLAI

(Tąsa iš 1-mo pusl.)

Kaip žinia, šiuo laiku Amerikoje lankosi įžymioji veikeja Janina Narkevičiūtė ir poetė Violeta Palčinskaitė.

Šį trečiadienį, birž. 17 d., poetė Palčinskaitė dalyvaus Lietuvių Moterų Klubo susirinkime ir paskaitys mums savo poezijos. Gerai, kad kviečiami ir vyrai dalyvauti.

O birželio 20 dieną Laisvės salėje turėsime susitikimą su Narkevičiūte ir dailininku Gudynu.

Todėl, ne pro šalį garsiai sušukti: **Lai gyvuoja mūsų draugės moterys!**

Atrodo, kad "vaduotojai" iškepė mums dar du raketus. Vienas pavadintas "Lietuvių prieškomunistinis institutas", o kitas — "Radio programa Sibiro lietuviams". Nereikia nė aiškinti, jog tam tikslui jau renkamasi aukos. Vlikas jau medžioja dolerius iš silpnavalių.

Ir ko jie nebesugalvos apgaudinėjimui savo pasekėjų, tuštinimui jų kišenių ir galvų!

Ši vasara žada būti labai gausi turistais į Tarybų Lietuvą. Beveik su kuo tik sutiksi, visi ruošiasi kelionei.

Tas tik parodo, kad reakcinių gąsdinimų ir atkalbinėjimų saugotis Tarybų Lietuvos kaip baisiausios pavietrės, nebeturį pasisekimo.

Mes, žinoma, visiems linkime laimingos kelionės!

IESKAU KAMBARIO

Noriu gauti kambarius — 2½ ar tris, Maspetho apylinkėje. Esu pavienis moteris. Turintieji neužimta apartamentą, prašau pranešti man telefonu: EV 6-1318. Galite skambinti bile laikų. (44-46)